

Војнопензионерске теме и дилеме

ДОСТИЗАЊЕ ПРОШЛОСТИ

Приликом одређивања процента за усклађивање пензија надлежни државни органи су се изјаснили да ће од сада пензије брже расти од плата, како би се надокнадило заостајање створено у минулим годинама.

Прва исплата пензија увећаних за 12,2 одсто очекује се првих дана јануара 2026. године. То неће бити само усклађивање са инфлацијом и растом плата у јавном сектору већ и реалан раст. Тако ће, после више година, примања генерација трећег доба означити постепено достизање прага правде. Када је реч о војним пензијама оне су од негдашњих 85 одсто од плате старешина истог чина и положаја пале на нешто више од 60 одсто. У пракси, дакле у свакодневnoj реалности то значи да су пензије смањене за чак 22 до 25 одсто. Знамо добро кроз какве проблеме је пролазила наша земља, при чему је важна била економска и свака друга стабилност, па је нереално било очекивати повећање пензија без увећања бруто националног дохотка.

Држава финансира изградњу објеката инфраструктуре попут аутопутева, клиничких центара и болница, затим школа и других објеката од којих зависи квалитет живота. Реч је о огромним средствима која тешко подноси напрегнути буџет. Због тога лични животни стандард нема темпо увећања какав би требало да буде. С друге стране, промена амбијента увећава заинтересованост иностраних инвеститора за улагања у Србију. Нови производни капацитети отварају радна места и доприносе економским приликама, што на дуге стазе доноси и пораст плата и пензија.

„Јавне инвестиције у 2025. и наредним годинама планиране су на веома високом нивоу од око 7% БДП-а. Из ових амбициозних планова државе стоји пре свега пројекат ЕКСПО 2027 уз шири програм Скок у будућност, а један део се односи и на куповину борбених авиона Рафал. Фискални савет је у својим ранијим извештајима утврдио да се већина инвестиционих улагања државе тренутно реализује мимо стандардних процедура – путем међудржавних уговора или кроз посебне законске изузетке. То значи да се пројекти бирају без јасних критеријума, док се у њиховој реализацији заобилазе кључне одредбе закона у областима јавних набавки, експропријације, планирања и изградње и друго. Оваква пракса носи ризике да трошкови пројеката прерасту оправдане оквири, да структура капиталних издатака не одговара у потпуности приоритетима развоја и потребама грађана, а свакако се морају поставити и питања квалитета и безбедности тако изведених радова. Стратегијом је планирано да се ова пракса промени, али тек кроз неколико година, између осталог и тако што ће се до краја 2027. увести јединствени систем за управљање

јавним инвестицијама (што је Фискални савет и раније предлагао). Скрећемо, међутим, пажњу на то да је за враћање на стандардне процедуре у управљању јавним инвестицијама пресудно да се унапреди квалитет државне администрације која ће те процедуре спроводити“, наводи се у анализи Фискалног савета.

Приликом одређивања процента за усклађивање пензија надлежни државни органи су се изјаснили да ће од сада пензије брже расти од плата, како би се надокнадило заостајање створено у минулим годинама. Буџет је развојни и одраз значајних стремљења. У којој мери ће планирано моћи да се оствари зависиће од укупних светских економских (не)прилика. Србију притиска додатни проблем у виду нарушавања енергетске стабилности. Санкције које су нам уведене заустављањем рада рафинерије због забране увоза сирове нафте могу значајно да поремете економске токове. Набавка нафтних деривата из иностранства повећава барем транспортне трошкове, што се одражава на ефикасност националне економије.

Квантитативни фискални циљеви су оствариви, не доводе у питање одрживост јавних финансија, нити компромитују ширу макроекономску стабилност, стоји у једном извештају Фискалног савета Србије. Анализе показују да су јавни приходи и расходи до 2028. у начелу кредибилно пројектовани. То значи да је и планирани буџетски дефицит у посматраном периоду реалистичан и достижан. Одвојено од тога је питање да ли је његова величина економски добро одређена. Подсећамо да су општа фискална правила из Закона о буџетском систему прописивала буџетски дефицит Србије у 2025. И наредним годинама од највише 1,5% БДП-а – али је Влада суспендовала њихову примену све до 2029. како би себи омогућила законски простор за већи дефицит. Фискални савет остаје при раније изнетом ставу да је за Србију економски било боље доследно придржавање фискалних правила, тј. нижи фискални дефицит од 3% БДП-а – не само ради боље заштите од ризика у средњем року већ и због очувања кредибилитета фискалне политике. Ипак, уз ову оgradu, оцењује се да планирани дефицит од 3% БДП-а није толико велики да би угрозио фискалну одрживост нити ширу макроекономску стабилност земље. Позитивно је и то што стратегија предвиђа смањење дефицита у 2028. на 2,5% БДП-а, што се може тумачити као индиректно признање потребе за постепеним вра-

ћањем у оквир дефинисан фискалним правилима.

„Фискална стабилност само је један од важних аспеката јавних финансија. Њихова основна улога је да грађанима обезбеде задовољавајући ниво јавних услуга (здравство, образовање, правосудје, безбедност, ефикасна администрација, успешно управљање јавним предузећима, изградња инфраструктуре у складу с друштвеним приоритетима и друго).

Поред тога, важне карактеристике уређених јавних финансија су и њихова транспарентност, предвидљивост и правичност. У свим поменутим аспектима Србија има знатан простор за унапређења. Иако нацрт Фискалне стратегије предвиђа поједине мере усмерене ка потребним структурним побољшањима јавних финансија (о чему ће бити више речи у наставку), општа оцена Фискалног савета је да оне нису довољне“ записано је у анализи Фискалног савета.

Војни пензионери сматрају да пензијско и инвалидско осигурање професионалних припадника Министарства одбране и Војске Србије треба вратити у Фонд за СОВО, онако како је то деценијама било. На тај начин би се испоштовале специфичности војне професије. Само у оквиру Фонда за СОВО би могла да се исправи неправда да старешине истог чина и положаја, само пензионисаних у различито време, имају различите пензије.

Увреме када су пензије исплаћиване из Фонда за СОВО важио је аутоматизам у повећању плата и пензија. Наиме, када се, рецимо, плате професионалних припадника повећају за 10 одсто, за исти проценат се аутоматски повећавају пензије.

Цивилна пензионерска удружења годинама захтевају да пензије прате плате, што би обезбедило позитиван третман у примањима грађана трећег доба.

Усвојеном буџету за 2026. годину нису предвиђена средства за враћање закинутог дела пензија од 2014. до 2018. године, када је важио привремен закон. Удружења пензионера непрестано предочавају надлежним институцијама у земљи да држава треба да врати пензионерима оно што им је узела због фискалне консолидације јавних финансија. Више пута у захтевима држави било је наведено да би то могло да се учини у једнаким ратама у истом року када су пензије смањиване. Јавне финансије Србије у актуелно време су у далеко повољнијем положају од оних које су владале 2014. године.

Звонимир ПЕШИЋ

У Крушевцу обележен Дан примирја у Првом светском рату

У СПОМЕН ЈУНАЦИМА

Поводом 11. новембра Дана примирја у Првом светском рату, који се обележава као државни празник Републике Србије, на Спомен-плочу у касарни „Цар Лазар“ положени су венци.

Свечаност је реализована у организацији Команде гарнизона Крушевца.

У име Команде гарнизона венац је положила делегација са потпуковником Милинком Ненадовићем на челу, а у име града

У Србији и свету се обележава Дан примирја, у знак сећања на 11. новембар 1918. године, када су силе Антанте потписале примирје са Немачком и тиме окончале Први светски рат. Примирје у Првом светском рату је потписано 11. новембра 1918. године у шуми код француског града Компјења, у специјалном вагону маршала Фердинанда Фоша, и било је на снази све до закључивања коначног мировног споразума у Версају, 28. јуна

Крушевца, заменица градоначелника Снежана Радојковић и председник Скупштине града Драгана Баришић.

Венце су положили и начелник Расинског управног округа Иван Анђелић, делегације СУБНОР-а, ОРВС, Удружења за неговање традиција ослободилачких ратова, Удружења ратних војних инвалида, Кола српских сестара, Удружења војних пензионера, Удружења пензионера „Цар Лазар“, Удружење српско-руског пријатељства „Свеславица“ и други.

Делегацију Удружења војних пензионера Крушевац предводио је председник Душан Самарџић.

1919. године. Србија је у великом рату изгубила око 1,2 милиона становника (што војника, што цивила) и имала огромна ратна разарања земље. Војних губитака је било 402.435, а цивилних 845.000.

Као главни мотив за амблем овог празника користи се цвет Наталијине рамонде, која носи име по краљици Наталији Обреновић, у ботаници познат и као цвет феникс. Осим њега, у амблему се појављује и мотив траке Албанске споменице која се налази изнад њега. Носи се, осим на сам дан празника и током недеље која му претходи.

мр А. Симоновски

У Нишу обележен Дан примирја у Првом светском рату

ПОРУКЕ МИРА

Служењем опела страдалима и полагањем венаца на Српском и Енглеском гробљу на Делијском вису, у Нишу је 11. новембра обележена годишњица од потписивања примирја у Првом светском рату.

Венце су положили представници Града, Нишавског управног округа, Војске Србије, МУП-а, Градске општине Палилула, УВПС Ниш и остала удружења која негују сећања на жртве великог отаџбинског рата.

„За цео српски народ ово је Дан победе. Као држава и народ дали смо трећину своје популације и принели жртву, пола мушког становништва, да би у Европи данас био мир. Данас бисмо да није било рата и жртве, вероватно били десет пута бројнији“, рекао је председник Скупштине града Ниша проф. др. Игор Новаковић.

„Први светски рат није почео случајно, већ се припремао деценијама. Битке на Церу, Дрини и Колубари показале су снагу српске војске и њен допринос победи над Аустроугарском и Немачком“, истакао је Бане Радовановић, председник Удружења потомака ратника 1912-1920.

Дан примирја у Нишу, био је прилика за сећање на огромне жртве и храброст српског народа у Великом рату, као и за поруку мира и јединства.

З. Јашовић

Власотинце

ВЕНЦИ НА СПОМЕНИКУ РАТНИЦИМА

На Дан примирја 11. новембра у ужем центру Власотинца обављена је пригодна комеморација у спомен бораца српских учесника Првог светског рата. Уз Споменик палим борцима за слободу и уједињење у националним покретима и ратовима од 1809. до 1920. године, пред локалном самоуправом Власотинца, челници ове

општине и бројних удружења положили су венце и цвеће.

У име општине венац са свежим цвећем на челу делегације положио је Братислав Петровић, председник општине вароши са обала реке Власине. У име бројних удружења грађана власотиначког краја који негују традицију поштовања националне историје говорио је Драган Видосављевић.

У Првом светском рату из власотиначког краја из насеља од Јужне Мораве до Суве Планине, учествовало око 600 бораца.

Т. Стеванов

Врање

СЛОБОДА НАЈВЕЋА ТЕКОВИНА

Симболично, у 11 сати 11. новембра крај Споменика жртвама бугарских окупатора од 1915. до 1918. године одржан је комеморативни скуп поводом Дана примирја у Првом светском рату.

Говорећи о страхотама Првог светског рата председница Скупштине града Зорица Јовић је истакла да „заstraшујући подаци бележе више од 15 милиона мртвих и 22 милиона рањених“. Истакла је такође и да је цена коју је Србија платила била немислииво велика – „Хиљаде породица остало је без својих најближих, без својих домова, без сигурности и наде. Велики рат заувек је променио слику света. А Срби, бројчано мали, али духовно испуњени вером у слободу, успели су да издрже притиске непријатељских сила, чија је намера била потпуно унишћење српског народа и идентитета“.

Венце и цвеће на Споменик жртвама бугарског окупатора, поред градоначелника Врања др Слободана Миленковића положили су и бројне делегације градских институција и удружења. У име Општинског одбора УВП Врања цвеће је положила троцлана делегација на чијем челу је био председник Удружења Радош Павловић. **Б. Холик**

Свечаност у новобеоградској организацији

ГЕНЕРАЛУ ЈУРЈЕВИЋУ ПЛАКЕТА УВПС

У просторијама Општинске организације УВПС Новог Београда недавно је одржана свечаност на којој је генерал-пуковнику у пензији Звонку Јурјевићу уручено највише признање Удружења – Плакета УВПС. Осим председника и потпредседника Општинске организације војних пензионера Новог Београда Симеона Туманова и Косте Новаковића, свечаности су присуствовали и чланови Општинског одбора УВПС.

Председник Туманов је бираним речима говорио о генералу Јурјевићу који је професионалну каријеру завршио као командант РВ и ПВО и био веома успешан пилот. Приликом сусрета Јурјевић је испричао неколико занимљивих догодовшттина из своје богате официрске каријере. Изјавио је да ће се и даље, док га служи здравље, одазивати позивима за активности УВПС. **З. П.**

Право на накнаду путних трошкова

ИСТИ АРШИНИ ЗА СВЕ

Приликом контроле и анализе исплатне документације од стране органа стручне службе Фонда за СОВО, уочене су неправилности и неједнообразности у поступању приликом обрачуна и исплате накнаде трошкова путовања војних осигураника на лекарски преглед, који је узрокован застарелим прописима, као и неједнообразним тумачењем одредаба постојећих прописа.

Утврђене неправилности се огледају у следећем:

- за исплату се достављају налози за путовање без доказа о стварним трошковима (без оригиналне аутобуске карте за сваки дан путовања, већ са копијом карте или потврде о цени карте), на основу чега се не могу утврдити стварни трошкови које војни осигураници имају;

- потврде о цени карте се достављају за карту у једном правцу и онда множе са два уместо да се достави потврда о цени повратне или две карте;

- у истој јединици за исту релацију обрачунавају се различито путни трошкови, с обзиром на то да су приложене потврде о цени карата различитих аутопревозника;

- врши се обрачун станичне услуге за војне осигуранике за који је постоји доказ да је станична услуга плаћена (не постоји оригинална карта за датум путовања);

- врши се обрачун пуне цене карте за децу, без обзира на године старости и без доказа да је карта за дете стварно плаћена;

- неједнообразно се обрачунава путовање војних осигураника у друго место на третмане, лечење психофизиолошких развојних поремећаја фонетике и патологије говора.

На основу утврђених неправилности Фонд за СОВО је доставио јединицама и установама Министарства одбране и Војске Србије инструкције за поступање приликом обрачуна накнаде трошкова путовања војних осигураника на лекарски преглед, и наложио им да је потребно поступити по следећем:

- накнаду трошкова путовања обрачунавати искључиво за врсту превозног средства које одреди лекар на налогу за путовање;

- војним осигураницима и пратиоцима војних осигураника, који доставе доказ о стварним трошковима превоза (ауто-

буска или железничка карта за дан путовања), обрачунавати стварне трошкове превоза без обзира на њихов износ;

- војним осигураницима и пратиоцима војних осигураника, који не доставе доказ о стварним трошковима превоза, обрачун трошкова вршити на основу потврде о цени повратне карте на конкретну релацију, без станичне услуге, за аутопревозника који има највећи број полазака на наведеној релацији;

- накнаду трошкова градског превоза обрачунавати корисницима права који имају обавезу плаћања градског превоза највише до висине дефинисане важећим прописима на нивоу града (не обрачунавати за путовања у места у којима се градски превоз не наплаћује);

- за путовање војног осигураника-детета које је млађе од седам година, обрачунавати накнаду трошкова превоза највише у висини 50% цене повратне карте, осим у случајевима када је војни осигураник доставио доказе о стварним трошковима превоза (аутобуску или железничку карту на дан путовања за дете) или потврду аутопревозника да наплаћује пуну цену карте за дете;

- војним осигураницима-деци и пратиоцима војних осигураника-деце, која на основу налога лекара путују у друго место на логопедске третмане, обрачунавати трошкове путовања у пуну износу (уколико доставе доказ о стварним трошковима - карту за сваки дан путовања) или највише до цене месечне карте на релацији путовања (уколико доставе потврду о цени месечне карте за одраслу особу и потврду о цени месечне карте за дете).

Закон и здравственој заштити и здравственом осигурању војних осигураника усвојен је 3.12. 2025. године и ступа на снагу осмог дана од објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, и тиме створена основа да се наведене инструкције за поступање усвоје у Нацрту нове Одлуке о висини трошкова у вези са остваривањем права из здравственог осигурања, препоручујемо нашим члановима да се придржавају наведених инструкција, како би без проблема остваривали своја права о накнади трошкова путовања на лекарски преглед.

Свечана седница ОО УВПС Вождовац – Савски венац

ОЧУВАНО ЈЕДИНСТВО

„Наша општинска организација са око 1.100 чланова, реализовала је своје задатке. Свих претходних година тежиште активности било је на ублажавању социјалних проблема, здравственој заштити, пружању помоћи болесним и остарелим. У жижи је и омасовљење чланства“, рекао је између осталог Добривоје Димитријевић.

Поводом 32 године постојања општинске организације Вождовац – Савски Венац на Бањици је одржана свечана седница те организације. Скуп је отворио председник Добривоје Димитријевић који је позвао присутне да минутом ћутања одају пошту онима који су отишли у вечност.

Свечаности су присуствовали: председник УВПС Љубомир Драгањац, председник ИО ГО УВПС Зоран Вучковић, представник Удружења пензионисаних подофицира Србије Драган Станковић, затим представници Удружења војних бескућника Србије, СУБНОР-а Савски Венац, МЗ „Бањица“, ОпОр удружења пензионера општине Вождовац, представници Клуба пензионера Бањица и други.

„Наша организација формирана је 19. новембра 1993. године. Од оснивања до сада чланови су били опредељени да се очува јединство деловања и активности, што показује да смо били на правом путу. У ове 32 године пратило нас је много неизвесности и изазова, али смо захваљујући

деловању чланства истрајали и сачували јединство организације. Данас наша организација броји око 1.100 чланова и организована је у три месна одбора. Настојимо да Удружење делује у складу са захтевима чланства. Можемо са задовољством констатovati да смо испунили сва очекивања и оправдали своје постојање.

Једна од главних активности је социјално-хуманитарни рад, који се огледа у давању новчане помоћи најугроженијим члановима. Од почетка године до сада осам наших другова добило је новчану помоћ у просеку по 35.000 динара.

Стамбена проблематика је доста тешка. Још много чланова није решило стамбено питање. Имамо доста људи који са породицама живе у касарнама. У овој години није подељен ниједан стан. Управа која је надлежна за стамбено збрињавање углавном се бави облежавањем појединих датума из наше историје. С обзиром да у Србији има више од 1.400 војних пензионера који чекају на стан више од 32 године, не назире се ско-

ро решење овог питања, навео је Димитријевић.

У наставку излагања председник те општинске организације је рекао да је несхватљиво је да вредност бода за УТС није мењана 14 године, тако да они војни пензионери који станују у војним објектима примају само по 6.454 динара.

„Наша општинска организација са око 1.100 чланова, реализовала је своје задатке. Свих претходних година тежиште активности било је на ублажавању социјалних проблема, здравственој заштити, пружању помоћи болесним и остарелим. У жижи је и омасовљење чланства. Не треба запоставити ни информисање о стамбеној, здравственој и финансијској ситуацији, учествује мо у хуманитарним акцијама и редовно достављамо докумената вишим органима УВПС.

По питању здравственог збрињавања, много је боља ситуација него претходних година, захваљујући пре свега ангажовању нашег руководства које је више пута имало састанке са начелником Управе за здравство, тако да су поједини проблеми решени.

У погледу омасовљења организације нисмо у потпуности задовољни. Новопенионисана војна лица слабо се учлањују у нашу организацију, те нам је наредном периоду то тежишни задатак.

Информисање чланства се врши преко месних одбора и путем листа „Војни ветеран“, који има веома важну улогу. О много чему се може сазнати и путем Сајта УВПС. Благовремено и реално информисање је један од најважнијих подручја рада нашег удружења.

Сарадња са сродним организацијама и надлежним органима општина Вождовац и С. Венац је врло добра. У протеклом периоду остварена је изузетно добра сарадња са општинском организацијом Савеза бораца Савски венац и Месном заједницом Бањица.

Наредна година је изборна на свим нивоима УВПС. Недавно је скупштина УВПС усвојила нови Статут по коме ће бити одржани избори, тако да од овог тренутка почињемо са припремама за изборе, који ће се одржати у првој половини 2026. године“, закључио је своје излагање Добривоје Димитријевић.

У другом делу свечаног скупа председник УВПС Љубомир Драгањац и председник ИО ГО УВПС Зоран Вучковић информисали су присутне о томе шта се предугиза да се статусни положај војних пензионера побољша.

Уручена Плакета већнику Стевану Веселиновићу

САРАДЊА ЗА ПРИМЕР

У Дому ВС Ниш, поводом Дана Градске организације УВПС, председник Гр.Орг. УВПС Ниш Зоран Јашовић уручио је Плакету Удружења, већнику града Ниша Стевану Веселиновићу који је ресорно задужен за борце.

Од доласка Стевана Веселиновића на место градског већника Ниша, интензивирана је сарадња са Градским одбором УВПС, Ниш. Већник је помогао у реализацији манифестација које је организовало Удружење у овој години. Захва-

љујући њему, је организована подела пакета прехранбене робе и хемије за пензионере са малим пензијама, као и пакета за унукe војних пензионера.

У веома пријатном разговору договорена је даља сарадња. **З. Јашовић**

До нових чланова уз помоћ интернета

МОЋ ДРУШТВЕНИХ МРЕЖА

Питање свих питања нашег удружења јесте учлањивање нових колега. Ако се то не буде успешно решило, сви други проблеми биће безначајни. На то указују подаци о старосној структури, као и однос броја оних који природним путем престају да буду чланови УВПС и броја новопримљених чланова.

Проблем је свима познат, али на скуповима он углавном добија декларативну подршку, после чега не долази до неке интензивније

Сећање на погинуле ратнике у Великом рату

ОБЕЛЕЖЕНО 110 ГОДИНА ОД БИТКЕ НА ВРАНОВЦУ

У „Ветерну“ за јул/август ове године је било речи о значају Битке на Чемерну за обезбеђење повлачења српске војске према Косову и касније према Албанији и Грчкој. Тој бици претходиле су битке на планинским венцима Јелице, Столова и Гоча. Једна од најтежих и са највише губитака је свакако Битка на брду Врановац у атару села Пекчаница код Краљева. У бици на овом брду од 6. до 10. новембра жестоку одбрану су пружили и 4. пешадијски пук III позива Ужичког одреда, 2. пешадијски пук III позива, коњичка јединица III позива, артиљеријска батерија II позива и пионирско-минерски вод из састава Ужичког одреда.

Захваљујући великом ентузијазму и труду да се у што бољој форми обележе значајна места и одређених датума окупе потомци, представници градова и места из којих је највећи број погинулих ратника, пре седам година подигнут је меморијал Ужичког одреда кога чине мермерни крст, видиковац и капела. Највише труда око прикупљања потребних историјских докумената и покретања иницијативе за изградњу обележја је уложио наш члан и колега артиљеријски мајор у пензији Раде Вукосављевић. Велика заслуга припада и доктору Зорану Кошанину који је уступио део свог имања за изградњу обележја и то без икакве накнаде, тако да он као прави домаћин дочекује и поздравља госте.

Првог новембра ове године одржан је парастос и евоциране успомене на погинуле српске ратнике 1915. године. Пракса је иначе да се окупљање врши сваке године прве суботе у новембру. Окупили су се представници градских управа Краљева и Ужица, потомци погинулих, представници удружења која негују сећања на погинуле ратнике и сви други који су желели да се одазову позиву за окупљање.

После поздравне речи и минута ћутања историјски час је, по већ устаљеним принципима, одржао Раде Вукосављевић подсећајући на историјске чињенице. Парастос је служио свештеник Епархије Жичке, помињући сва до сада позната имена погинулих бораца. Сценски наступ и овога пута је поверен дивној деци под руководством учитељице Вање Николић. Присуство деце и омладине на оваквим окупљањима је од највећег значаја за очување сећања и поштовања према херојима који су своје животе дали за одбрану отаџбине.

Пре две године на ово место дошао пун аутобус школске деце из Ужица, чиме су сви били одушевљени. Иста намера је била и ове године, али је нешто заказало, уз образложење да ће се пропуст отклонити за идућу годину. У међувремену Раде Вукосављевић је примио доста писама захвалности од деце која су пре две године била на Врановцу. Једно писмо је издио и прочитао пред окупљенима.

Писмо је написала Кристина Томић, тадашња ученица 8/3 разреда основне школе „Стари град“ из Ужица, и оно је следеће садржине:

„Веомо ми је драго што сам имала прилику да присуствујем обележавању годишњице битке на Врановцу. Много је чудан осећај када стојиш на комаду земље где су храбро дали своје животе наши преци. Осећам се поносно, јер нису заборављени, нису се узалуд жртвовали. Имала сам утисак да су ту са нама, у ветру који је дувао, у трави која је плакала, у земљи која је дисала. Посебно ме је осећање обухватило током помена страдалим херојима. Осећа сам се немоћно и постиђено, питајући се да ли ћу се икада моћи и ја и нови нараштаји, одужити за сву ову земљу остављену нама у аманет.“

Јован Симић

активности да се нешто стварно уради. То је проблем свих нас – од месне организације па до Скупштине УВПС. При томе се превише одговорности пребацује само на рад у месним организацијама, јер се оне саме са тим проблемом не могу изборити. На свим нивоима Удружења треба трагати како да се решава тај суштински проблем.

Кључна је улога информисања чланства и потенцијално нових чланова о раду, активностима, резултатима, разлозима због којих треба бити организован... До сада коришћене традиционалне начине информисања чланства (путем „Војног ветерана“, саопштењима, на састанцима и слично) треба задржали, али ваља додати и нове канале информисања, од

којих се посебно истичу коришћење друштвених мрежа и интернета. Сада се пензионисту генерације старешина код којих је веома присутна свакодневна активност на интернету и друштвеним мрежама (рођени углавном након 1970. године или касније). За њих су подаци на сајтовима и мрежама кључни у информисању, а значајно мање користе традиционалне начине информисања. Велики број наших и садашњих чланова користи те канале за контакте са пријатељима, родбином, познаницима, многи пре набавке нпр. ципела, дела за ауто или кућног апарата и сл. најпре на интернету провере где то могу да нађу, упореде цене у више продавница, проуче карактеристике, упознају се са искуствима потрошача и сл. Зашто

Додела социјалне и хуманитарне помоћи у октобру 2025. године

ДА НЕВОЉА БУДЕ МАЊЕ

На основу Правилника о социјалној и хуманитарној помоћи Удружења војних пензионера Србије, Извршни одбор је на седници одржаној 3. новембра 2025. године, размотрио захтеве достављене у октобру 2025. године и донео је одлуке о додели једнократне социјалне и хуманитарне помоћи:

А) Материјално стање

На основу члана 5. а у вези са чланом 4. став 1. тачка 1. Правилника,
ОпОр Звездара УМ: 37.000,00 – по члану 32.372,21 динара;
ОпОр Ђуприја МД: 37.000,00 – по члану 31.837,05 динара;
ОпОр Прокупље ЂП: 55.000,00 – по члану 19.283,33 динара;
ОпОр Вождовац СМ: 37.000,00 – по члану 32.502,34 динара;
ОпОр Вождовац ДБ: 45.000,00 – по члану 24.783,53 динара;
ОпОр Ниш ГБ: 45.000,00 – по члану 14.252,20 динара;
ОпОр Чукарица ЧМ: 37.000,00 – по члану 35.408,0 динара;

Б) Здравствено збрињавање

ОпОр Ужице ДР: 40.000 –
ОпОр Нови Београд ПН: 30.000 –
ОпОр Врање ЂС: 35.000 –
ОпОр Сремска Митровица ЛЖ: 35.000 –
ОпОр Ниш ЈЗ: 35.000 –
ОпОр Смедеревска Паланка ПП: 35.000 –
ОпОр Смедеревска Паланка ПЗ: 40.000 –
ОпОр Пожаревац ФД: 35.000 –
ОпОр Нови Београд МЖ: 35.000 –
ОпОр Ниш ВЛ: 40.000 –
ОпОр Земун ММ: 30.000 –
ОпОр Суботица ЦС: 30.000 –
ОпОр Нови Сад ЈБ: 45.000 –
ОпОр Крагујевац СЈ: 35.000 –

Новчана средства су уплаћена на текуће рачуне 6. новембра 2025. године. Захтеви који буду достављени од 1. новембра до 30. новембра 2025. године, биће решавани почетком децембра 2025. године.

Извршни одбор

то не искористити када су потребна нека обавештења и о пензионерским (па и другим) питањима?

Дигитална комуникација има своје специфичности и захтева добро осмишљену и стручну активност на увођењу, одржавању и управљању, а носи и одређене ризике. Као удружење имамо и снагу и средстава да се са тим задатком ухватимо у коштак и да будемо део савремених друштвених и медијских токова, само је потребно да се истински определимо за то и прионемо на посао.

Можда је управо то један од путева како да дођемо до нових чланова нашег удружења. Нешто се мора предузимати ради нас, али и опстанка удружења.

Миленко Заилац

Свечани скуп нишких војних пензионера

ПУТ ПОПЛОЧАН
ПРОБЛЕМИМА

У остварењу законом утврђених права значајну помоћ члановима пружиле су колеге из Градске организације УВПС. Најзначајнији циљеви биће остварени упорним радом, указивањем и доказивањем надлежним институцијама државе и друштва.

У нишком Дому ВС 27. октобра одржана је свечана седница Скупштине поводом 32 године рада Градске организације Удружења војних пензионера Ниша. Скуп је отворио председник Градског одбора Удружења Зоран Јашовић.

Седници су присуствовали изасланик градоначелника Ниша већник Светозар Алексов и већник Ниша задужен за борце Стеван Веселиновић, представник Градске Скупштине Ниша проф. др Игор Новковић, председник Савета за рад са борацким организацијама Иван Крстић, представник Војне болнице Ниш, потпуковник др Душан Максимовић, председник Подружнице Клуба генерала и адмирала Србије Жарко Лазаревић, народни посланик хаџи Милорад Стошић, председник Гр. општине Нишка Бања Душан Живковић, председници Оп. Орг. УВПС Лесковаца Мићо Ђапа, Врања Радош Павловић и Крагујевца Микан Васиљевић, бивши председници Градске организације УВПС Ниш Обрад Миленковић и Милутин Пантелић, представници организација и удружења Ниша које негују слободарске традиције народа Србије и други угледни гости.

„Пре 32 године, 29. октобра 1993. године, на седници оснивачке Скупштине, формирана је Градска организација УВП Ниш, као изразита потреба пензионисаних подофицира и официра у решавању умањених статусних и других права. Припреме за оснивачку Скупштину извршио је Иницијативни одбор са Драгољубом Лазичем на челу, који је изабран за првог председника Градског одбора.

Данас Градска организација у свом саставу има 12 месних организација из Ниша, Соко Бање, Гаџиног Хана, Свргига, Беле Паланке и Алексинца, затим под њеним окриљем делује Секција летача и падобранаца, а и придружени колективни члан Подружница Клуба генерала и адмирала Србије.

Предњаче у помоћи
члановима

Градска организација је једна од најбројнијих у Србији, а са поносом се може рећи да је, вероватно, прва у погледу пружања помоћи војним пензионерима у остваривању њихових права, из свих области, како у управном и парничном поступку, тако и по стамбеним питањима, здравственом обезбеђењу, решавању статуса борца и друго“, рекао је председник Гр.Орг. Зоран Јашовић.

Законом о Војсци Србије од 2008. године и новим Правилником о платама и другим новчаним примањима активних професионалних лица Војске Србије, укинута

је усклађивање војних пензија са процентом повећања плата професионалних војних лица. Тиме је дошло до великих разлика у висини пензија лица истог чина и положаја, али пензионисаних у различито време.

Овим Законом није извршено усклађивање војних пензија са ванредним усклађивањем од 11,06 од 1. јануара 2008. године, чиме је повређен Закон на штету војних пензионера.

Војни пензионери су то своје право потражили преко надлежних државних и судских органа. Уз понављање захтева три и четири пута, успели су да дођу и до највише судске инстанце.

Држава је признала право, али га је смањила за једну трећину, тачније за 4,21%. Још увек има случајева да су поједини војни пензионери преко адвоката поднели тужбу за 4,21%, тако је пре неколико дана дошао један од тих да се жали да мора да плати велике трошкове парничног поступка туженику Фонду ПИО

Руководство Гр.Орг. Ниша урадило је

више од 12.000 тужби од утужења до извршења, чиме је држави и члановима уштеђена вишемиллионска сума новца.

„Пребацивањем пензијско-инвалидског осигурања војних осигураника у надлежност Министарства за рад, борацка и социјална питања, то јест у РФ ПИО Србије, усклађивање пензија се врши по прописима које умањују особености војне професије. Ово пребацивање је такође поделило војне пензионере, који су до тада били пензионисани и оне који стичу то право од 1. 1. 2012. године, јер њима се у пензију обрачунава и накнада по основу бенифицираног стажа у износу од 20%, што представља велики проценат, чиме се још више увећава разлика између пензија лица истог чина и положаја.

Решавање статуса борца

Војни пензионери су пресавили папир, захтевајући остваривање тог права. За сада се воде само управни поступци. Прошле године је руководство Гр.Орг. УВПС Ниш, по договору са ранијим председником УС, доставило поднесак Уставном суду РС са питањем због чега доносе одбацујуће одлуке, јер ако сматрају да не припада право на 20%, нека доносе одбијајуће одлуке на уставне жалбе.

Четири године смо подносили умањење пензија, које је обухватило више од 90% војних пензионера, те и ако је Закон о начину исплате пензија укинут, није јасно да ли ће нешто бити враћено.

С обзиром на то да је донет нови Закон о борцима, позивам све војне пензионере који су учествовали у ратним дејствима у бившим републикама и за време ратног стања 1999. године, да дођу у просторије удружења и реше статус борца. Поред решавања статуса борца може се попуни-ти захтев за умањење комуналних услуга, умањење рачуна за струју, потврду о бесплатном паркирању за борце и друго.

Бивша градоначелница је донела одлуку о формирању Савета за рад са борацким удружењима. Вођени су разговори на Савету за разне повољности за борце и решавање борачког додатка. За сада је решено бесплатно паркирање за борце на одређени број паркинг места, која су видно обележена, рачуни обједињене наплате за воду и изношење смећа умањени су за 20 одсто. Умањење рачуна за струју месечно износи 1.000 динара (од октобра до марта идуће године). Потписан је споразум са здравственим установама да борци имају приоритет приликом здравствених прегледа и попуст за регистрацију возила код „Дунав осигурања“.

За председника Савета за рад са борацким удружењима изабран је војни пензионер Иван Крстић, а Удружење има свог члана у Савету. Покренута је иницијатива да се почне са исплатом борачког додатка. Да би се особама који су стекли статус борца исплаћивао борачки додаток, треба укинути или променити члан 86 Закона о борцима по коме се борачки додаток исплаћује само социјалним случајевима. Борци нису социјална категорија, него заслужни грађани који су стали на браник отаџбине, те за све који су стекли статус борца по једној од категорија, треба почети са исплатом борачког додатка који није занемарљив. Република Хрватска и Р. Српска редовно исплаћују борцима борачки додаток“, истакао је Јашовић.

ПРИЗНАЊА ПОВОДОМ
32. ГОДИШЊИЦЕ
УВПС НИШ

ПЛАКЕТА УВПС:

- Зоран Насковић, генерал-мајор командант КОВ,
- Душан Живковић, председник општине Нишка Бања,
- Стеван Веселиновић, већник града Ниша,
- Јосип Штарк, председник Секције летача и падобранаца УВПС Ниш

ЗАХВАЛНИЦЕ УВПС

- Срђан Мицић, доктор специјалиста ОРЛ у Војној болници Ниш,
- Ненад Пешић, начелник радиологије у Војној болници Ниш
- Јасмина Брајковић, радиолошки техничар у Војној болници Ниш,
- Драган Милетић, референт у Регионалном центру МО, Ниш.

ЗАХВАЛНИЦЕ ОД ГРАДСКОГ
ОДБОРА УВПС, НИШ:

- Томислав Костић, председник Скупштине Нишка Бања,
- Градска организација УВПС Врање,
- Градска организација УВПС Лесковац,
- Славиша Милојевић, почасни члан УВПС, Ниш.

Најзаслужнијима су на свечаности уручена признања

Солидарна новчана помоћ

Бесплатни јавни превоз за сва лица у Нишу обрадовао је војне пензионере.

Солидарна помоћ додељује се пензионерима чија су примања по члану домаћинства испод 40.299,66 динара, као и за случајеве тешког обољења и елементарних непогода. За ту намену се издваја 40% чланарине. У последњих годину дана 29 чланова УВПС из Ниша добило је помоћ у укупном износу од 870.000 хиљада динара или у просеку 30.000 динара по члану.

Старешине су препознатљиве по наоружању. Несхватљиво је да војни пензионери плаћају порез на оружје које су купили. Пензионисани подофицири и официри тешка срца враћају оружје и кажу да уместо да се наоружавају држава их разоружава.

Што се стамбеног обезбеђења тиче, како је рекао Јашовић, између две скупштине није било поделе станова из стамбеног фонда МО. И даље је без стана око 1.800, а 1.400 КВП је са делимично решеним стамбеним питањем. Од јула 2023. године корисницима војне пензије без стана, дата је могућност да своје стамбено питање решавају и преко Фонда за СОВО, доделом бесповратног кредита од 30.000 евра у динарској противвредности. Удружење је покренуло иницијативу у септембру ове године и доставило акт МО да се КВП који нису коначно решили своје стамбено питање, за структуру у зависности од следећу површине преко Фонда за СОВО додели од 10.000 до 15.000 евра. Из надлежне управе је, међутим, стигао одговор да за тако нешто не постоји законски основ.

Решавање стамбеног питања конкурисањем за станове које реализује Влада РС за припаднике снага безбедности (тзв. брзи прсти), скоро четири године није у функцији, и нема назнаке када ће одлука у наредном периоду бити донета.

С обзиром на то да војни пензионери на коначно решење стамбеног питања чекају у просеку више од 28 година, а да имају више од 75 година живота, изражавају велико незадовољство и разочарење оваквим односом државних органа према њиховим законским правима.

РЕКЛИ СУ...

„Иза 32 године постојања УВПС Ниш, стоји 32 године части, угледа и борбе за отаџбину и то су људи чије вредности морамо да баштинимо“ (председник Скупштине града Ниша проф. др Игор Новаковић).

„У наредном периоду Град ће наставити да подржава сва удружења која окупљају пензионере и борце, с циљем да се њихова друштвена улога и допринос још више вреднују и ојачају“ (изасланик градоначелника Ниша, већник Светозар Алексов).

Веома тешко до стана

У Удружењу се може решити све што је везано за стамбену проблематику, почев од молбе за доделу стана, захтева за неповратни кредит, изјаве за куповину стана под повољнијим условима, накнада за увећане трошкове становања и друго.

„Шта нам сада највише треба ? Одговор је јасан - здравље. Године пролазе, а терет тешког рада и службовања све више притиска. Наша предност у односу на неке општине је у томе што у нашем граду постоји Војна болница, са којом имамо добру сарадњу. Објективни проблеми и даље постоје пре свега због недовољне попуњености здравственим и нездравственим радницима у војномедицинским установама, недостатак неке опреме, заостајање у имплементацији информационе технологије, као и недовољно познавање прва војних осигураника у неким цивилним здравственим установама где војни осигуранци остварују здравствену заштиту. Реч је о КВП из Алексинца, Соко Бање, Гаџин Хан, Бела Паланка и Сврљига, јер територијално припадају нишкој градској организацији.

Често смо организовали састанке са претходним Управником ВБ Ниш. С обзиром на то да је дошло до кадровских промена у ВБ Ниш, надамо се да ћемо наставити са том праксом, јер се дијалогом најбоље решавају проблеми здравствене заштите КВП. Практична примена Закона о здрав-

ственој документацији и евиденцијама у области здравства Е картон, електронска картица, е рецепти и друго почела је да функционише у неким срединама у Београду. У Нишу још не. Претходни Управник ВБ Ниш је рекао да се на томе убрзано ради, те да ће до краја ове године или почетка следеће године бити све умрежено. Бићемо умрежени и са цивилним здравством, са којим ћемо након тога највероватније склопити уговор, на основу кога ће доктори из цивилног здравства радити операције са нашим докторима у ВБ и обрнуто. Биће реновиране зграде у ВБ, један део ће бити ургентни центар, где ће у једној згради моћи да се обаве сви прегледи, снимања и све остало што је потребно. Зграда где је трансфузија крви и неуропсихијатрија биће реновирана и прилагођена за регрутацију.

Морамо у наредном периоду много више обилазити старе и болесне чланове нашег удружења. Ово се првенствено односи на председнике месних организација.

Сарадња која отвара могућности

У овој години смо организовали велики шаховски турнир Југоисточне Србије, седам излета. Поред излета идуће године планирамо организацију традиционалног турнира у шаху, мини олимпијаду трећег доба у некој од касарни у Нишу, изложбе слика и скулптура што су урадиле вредне руке наших пензионера, предавања из здравства, једнодневне спортске и рекреативне активности и друго.

Присуствујемо свим обележавањима значајних датума из наше славне историје и полажемо венце“ навео је Јашовић.

Остварена је изузетно добра сарадња са општином Нишка Бања и њеним председником општине Душаном Живковићем и војним пензионером Јовицом Антићем.

„Иако смо најбројнији у односу на сва борачка удружења, имамо проблем што нисмо регистровани у Нишу, него у Београду, па не можемо да се пријављујемо на конкурсе за пројекте и на тај начин добијемо помоћ од локалних самоуправа и Републике. У наредном периоду нам предстоји борба да то раз решимо.

Време које долази није баш ружичасто и тражи одрицања и непрекидну активност за остваривање права.

Сматрамо да је дошло време да се УВПС прилагоди новим условима живота и рада, а за то је потребно доста тога променити.

Имамо велики природни одлив чланова, те у наредном периоду треба много више радити на пријему нових чланова. У последњих годину дана смо примили 56 нових чланова.

Наш Главни одбор је покренуо иницијативу, а и даље ће инсистирати на томе да се војни пензионери врате тамо где им је место, а то је Министарство одбране, чиме ће се многи проблеми решити, многе аномалије отклонити, а то ће бити тежак и муко-трпан задатак од кога не треба одустајати.

Наставићемо и даље борбу за признавање права за надокнаду умањења пензија по основу Закона о начину исплате пензије од новембра 2014. до октобра 2018. године.

Поново ћемо покренути иницијативу да се у Нишу отвори Геронтолошки центар за војне пензионере и чланове њихових породица, јер за то постоје слободни простори“, нагласио је Зоран Јашовић.

Свечана седница Скупштине земунских војних пензионера

СТЕЦИШТЕ ВАЗДУХОПЛОВАЦА

Ова година, како је речено на скупу, обележена је реорганизацијом Удружења и изменама Статута

Поздрављајући госте, међу којима су били Остоја Поповић, члан ИО, Милорад Орељ, председник Градског одбора УВПС Нови Сад, Милан Бајић, потпредседник Градског одбора УВПС Нови Сад, Бранко Миланковић потпреседник СУБНОР-а Земун, Саво Богуновић, председник УБНОР Батајница и Бранислав Пауновић, председник Удружења пензионера ГО Земун, председник земунских војних пензионера Славко Дошеновић, позвао је присутне да минутом ћутања одају пошту четворци колега који су преминули између две свечане седнице.

„Ове године славимо 32 године од оснивања Општинске организације УВПС Земун, која је формирана 25. октобра 1993. године. Иницијативни одбор за формирање Удружења основан је 15. октобра 1993. године. Оснивачка Скупштина одржана је 25. октобра 1993. године у Дому ваздухопловства у Земуну, уз присуство више од 300 чланова КВП. За првог председника изабран је Станко Борота. Од пет председника Општинске организације, на челу организације најдуже се задржао Цветко Јокановић (пет мандата), од 1997. године до 2018. године.

А секретар - благајник Трајче Митушев неуморно ради већ пуних 30 година и својим активностима умногоме доприноси успешности у раду Општинске организације УВПС Земун.

Данас Општинску организацију УВПС Земун чине девет месних организација, које су све основане 1995. године, осим једне. Седам МО чине урбани део Земуна (Центар, Доњи Град, Марија Бурсаћ, Сава Ковачевић, Нови Град и Горња Варош) Делови МО су у насељима Алтина, Земун Поље, Галеника, Грмеч, Плави Хоризонти и касарнама Новоградска и Светосавска. Две МО делују у Батајници и Сурчину, ван главног језгра Земуна.

Сурчин, насеља Јаково, Бољевци, Петровчић, Спортски центар Сурчин, Бечмен, Добановци, Прогар, Радио Фар и Соко Салаш такође су обухваћени. Због смањења броја чланова у МО мораћемо у наредном периоду смањити број месних одбора, са садашњих девет на шест, ради ефикаснијег рада општинске организације“, рекао је Дошеновић..

„Ова година, како је речено на скупу, обележена је реорганизацијом Удружења и изменама Статута. Реорганизација је била неопходна због насталих промена у самом Удружењу, а највише, како је оцењено, због смањеног броја чланова Удружења и старосне структуре.

„Реорганизација је историјска, а утицаће на квалитетнији и ефикаснији рад УВПС-а.

Данас организација броји 874 члана. Од тога мушкараца 74,68 % и жена 25,81 %. Што се старосне структуре тиче, од 60 до 80 година има 772 члана или 86%, више од 90 година има 78 чланова или 13%.

Стамбене прилике се ни у чему нису промениле. Чланови који чекају на стамбено решење и даље су тешком положају.

Здравствена ситуација је благо побољшана, али се рецепти поново уздају на само два месеца, јер електронски систем није довољно заживео.

У Герентолошким центрима Бежанијска Коса и Марије Бурсаћ налази се 48 корисника војних пензија из свих општина Београда.

ПРИЗНАЊА

За самопрегортан рад Захвалницом УВПС награђени су Радомир Саватовић, Саво Богуновић и Гордана Божић. Новчано су награђени Момир Котлаја и Трајче Митушев, а Плакетом видова, родова и служби Јован Костић, Слободан Милошевић, Саво Богуновић, Јосип Мартиншек, Славко Томић, Маринко Уљаревић, Живан Јанковић, Момир Котлаја и Драгош Бадњар.

града. На евиденцији удружења УВПС Земун од тог броја се налази 28 КВП.

Главни разлог смањења броја чланова је биолошки одлив и смањени прилив нових чланова. Општински одбор живи и ради у здању Дома ваздухопловства“, нагласио је Дошеновић.

И овога пута је поновљено да је Удружење основано као добровољна, невладина, социјално хуманитарна, патриотска, нестраначка организација, ради остваривања и унапређења социјалног статуса, првенствено војних пензија, здравственог и социјалног осигурања и стамбеног обезбеђења.

„Сарадња са другим и сродним удружењима се одвија у узајамном помагању у организацији и унапређењу квалитета живота КВП. Истакао бих успешну сарадњу са Оп Од УВПС Нови Београд, коју успешно води генерал Симеон Туманов, као што су је водили и његови претходници. Са УБНОР Земун и Батајница, као и са другим сродним удружењима такође веома добро сарађујемо.

Организовали смо сами или у сарадњи са другим удружењима излета и обилазак културних и историјских дестинација са полагањем венаца.

Изузетно добру информисаност остварујемо посредством гласила „Војни Ветеран“, а и преко Сајта Удружења војних пензионера Србије.

Удружење се бави решавањем статусних проблема, из домена пензија, стамбеног и здравственог обезбеђења чланова корисника војних пензија, као и социјалном и хуманитарном статусом КВП.

Данас, на свечаној седници Општинске организације, нећемо се бавити тим питањима, којим се иначе бавимо на седницама ОпОд и редовним седницама годишњих Скупштина Удружења. Само да напоменем да је удружење пролазило и пролази кроз тешкоће у свом раду, као што је стамбено обезбеђење, затим у функционисању здравственог обезбеђења, пандемије корона вируса, закинутим пензијама, од преласка из Фонда за СОВО у РФ ПИО неки од тих проблема су и даље присутни. Данас смо се подсетили на историјат и самом стању Удружења и додели признања заслужним члановима удружења у протеклом периоду, рекао је Дошеновић.

Т. Митушев

Део учесника свечаног скупа

Обележавање 32 године од оснивања Општинске организације Чукарица

ЗАШТИТНИК ПРАВА

Од оснивања до данас Удружење је у функцији члановима,
то јест у настојању да се поврате ранија права
и стекну нова

Реферат је представио Миодраг Ђорђевић, потпредседник ОО УВПС

У просторијама Месне заједнице Церак Виногради 10. новембра одржана је свечана седница Општинске организације УВПС Чукарица. Том скупу присуствовао је и председник УВПС Љубомир Драгањ.

Мада је припремио излагање, свечаној седници из здравствених разлога није присуствовао председник Општинске организације УВПС Чукарица Зоран Јанковић, па је реферат изложио заменик председника Миодраг Ђорђевић.

Већ на почетку излагања Јанковић је члановима поручио да им жели мир, стабилност, слогу и дуговечност.

„Навршило се 32 године од како су војни пензионери, вођени историјском одговорношћу, формирали своје удружење које је добило атрибуте добровољне, невладине, недобитне, интересне, социјално-хуманитарне, патриотске и нестраничке организације. Циљ оснивања Удружења био је и остао остваривање и унапређење статусних права и интереса корисника војних пензија.

Војни пензионери су се организовали како би умањили или елиминисали ефекте сложене друштвене ситуације. Министар одбране Павле Булатовић примио је 2. августа 1993. године делегацију војних пензионера, а разговарало се о тешком положају војних пензионера. Министар је упознат са одлуком да се припрема оснивање удружења војних пензионера. Дао је „зелено светло“ за оснивање Удружења и обећао да ће систем одбране уступити просторије и опрему за рад при војним клубовима и касарнама.

Оснивачка скупштина Удружења војних пензионера одржана је 16. септембра

1993. године у Дому Војске у Београду. Од тада, па све до данас, Удружење говори као заштитник права војних пензионера и својеврсна спона према надлежним државним органима, везано за области којима се посвећено бави“, написано је у пригодном реферату.

Преношењем ПИО војних осигураника у надлежност Републичког фонда ПИО, прекинуто је издвајање средстава за угрожене породице војних осигураника, чиме је њихов положај знатно погоршан. Да би се та ситуација ублажила, Удружење је донело одлуку о формирању Фонда солидарности, у који се сваког месеца слије 40 одсто чланарине. Из тог фонда је од 1. септембра 2013. до 31. августа 2024. године, материјално угроженим и тешко оболелим војним пензионерима и члановима њихових породица, додељено 3.468 појединачних помоћи у износу од 95 милиона динара или у просеку, сваком члану по 28.000 динара. Тиме се посебно поносимо и издвајамо од других удружења грађана“ стоји у реферату.

Код надлежних државних органа УВП Србије је покренуло иницијативу да се пензијско-инвалидско осигурање врати у систем социјалног осигурања војних осигураника и да се одређивање и усклађивање војних пензија веже за плате професионалних војних лица.

Здравствена заштита војних осигураника је оптерећена неодговарајућим квалитетом пружених услуга, пре свега на примарном нивоу. Осим тога, дуго се чека на заказивање неких специјалистичких прегледа и специфичних дијагностичких процедура и на хируршке захвате.

Времена су се променила у вези са

стамбеном ситуацијом. Некада није било војних пензионера са нерешеним стамбеним проблемом. Данас је њих 3.400 који нису решили у потпуности стамбено збрињавање. Од тог броја њих 1800 немају никакав стан. Држава је покренула станограђњу за снаге безбедности и поделу станова по принципу „брзи прсти“. Том начину поделе одлучно се супротставља наша организација, захтевајући да се у Министарству одбране додели одговарајући број станова који би били подељени на основу важећег стамбеног правилника у систему одбране.

На предлог и инсистирање Удружења војних пензионера Србије и Фонда за СОВО је бесповратни кредит за решавање стамбеног збрињавања повећао са 20.000 на 30.000 евра у динарској противвредности, што је значајан помак. Предложили смо мо да се овај начин могу решити и делимично решени стамбени случајеви.

Остварује се сарадња са другим удружењима која имају слична програмска одређења, укључујући и са колегама из неких од суседних земаља, при чему је у средишту била размена искустава у раду. У саставу Удружења војних пензионера Србије је и пет придружених колективних чланова.

Данас удружење војних пензионера Србије, са придруженим члановима, по броју чланова и снази организације у целини представља репрезентативно Удружење војних пензионера Србије.

Због смањене војске, смањен је и број старешина који одлазе у пензију, а део њих с којима је остварен контакт, нису заинтересовани за рад у Удружењу, наводећи да им је пажња усмерена на остваривање додатних примања за породицу како би унапредили стандард.

Социјална и хуманитарна помоћ Удружења усмерена је ка члановима чија је породица у тешком материјалном положају за набавку лекова, помагала, медицинску рехабилитацију и стоматолошку помоћ. За ову помоћ издваја се 40% од чланарине.

Наши најважнији задаци у будућности и даље ће бити:

Унапређење статуса и угледа војних пензионера у друштву, пружање помоћи војним пензионерима у остваривању основних права из области пензионог, инвалидског и здравственог осигурања и социјалне заштите, остваривање сарадње са одговарајућим државним и другим институцијама, сродним организацијама у земљи, организовање посета и пружање помоћи оболелим, изнемоглим и усамљеним члановима, редовно информисање јавности о раду Удружења и проблемима војних пензионера, нарочито посредством листа „Војни ветеран“.

На нивоу секундарне и терцијарне здравствене заштите, такође су остварени позитивни помаци у односу на претходни период. Лакше и брже се долазило до специјалиста и решавања дијагностичко-терапеутских процедура, као и неопходних болничких третмана.

Заштита интереса и решавање бројних проблема војних пензионера захтева и даље омасовљавање чланства и јединствено деловање КВП.

З. П.

Свечана седница Скупштине Општинске организације УВПС Раковица

ОСКУДИЦА СТАНОВА

У време СФРЈ готово да није било војних пензионера
без стана, а данас их је 1.400

Заједнички снимак за сећање

У Дому раковичких пензионера 20. новембра одржана је седница Скупштине Општинске организације УВПС Раковице. Скупу су, између осталих, присуствовали председник Извршног одбора ГО УВПС Зоран Вучковић, члан ИО Остоја Поповић, у име ОпОд Чукарица Кирил Димитров и Војислав Симоновић, у име УБНОР-а Раковица Милан Недељковић, у име амбуланте Церак др Далиборка Виријевић и секретар Удружења под-официра Раковице Мате Зељо.

Седницу је отворио и извештај поднео Владан Матовић, председник ОО УВПС Раковица.

„Не могу, а да истакнем да је упркос свим недаћама и турбулентним временима препуним изазова наше војнопензионерско удружење успело да сачува снагу и јединство пуне 32 године.

Замисао о формирању УВПС настала је у условима суштинских промена у свим сегментима друштвеног и економског уређења у нашој земљи. Циљ формирања удружења је био да се заштити стандард и достојанство КВП који су били угрожени услед ратова и хиперинфлације.

Оснивачка скупштина наше општинске организације одржана је 29. октобра 1993. године у сали Скупштине општине Раковица, уз присуство 47 КВП, када је и изабран Општински одбор, чији члан је био и наш садашњи члан Симо Старчевић.

УВПС је социјално-хуманитарна, нестраначка организација добровољно

За Амбуланту Церак плакету УВПС
примила је др Далиборка Виријевић

удружених војних пензионера ради остваривања интереса својих чланова на начелима солидарности и законских прописа. УВПС се не бави политиком већ сарађује у остваривању својих циљева са надлежним државним органима.

Циљеви удружења су: (1) заштита статусних интереса и социјалног, здравственог и пензијског осигурања; (2) Унапређење личног и друштвеног стандарда, социјално-економског положаја и сигурности; (3) Унапређење положаја у друштву и породици; (4) Заштита личног интегритета и људског

ДОБИТНИЦИ ПРИЗНАЊА

Плакета УВПС додељена је Амбуланту Церак, Владану Матовићу и Велибору Ђошићу, а захвалнице – Ервину Ковачевићу и Драгутину Драгићу, а књиге – Зорану Марковићу и Ивану Турковићу.

достојанства, и (5) Остваривање права на покретну и непокретну имовину која проистиче из минулог рада“, рекао је Матовић.

УВПС се, како је речено, углавном финансира од чланарине својих чланова која износи 0, 20 посто од висине пензије, а око 40 % одлази на социјално-хуманитарну помоћ нашим најугроженијим члановима тј. онима који имају ниска примања као и на помоћ нашим оболелим члановима за куповину скупих помагала и лекова у складу са нашим могућностима. Тренутно у Србији има 31.481 КВП од чега су чланови УВПС око 14.000. Општинска организација Раковице броји тренутно 388 чланова што чини значајан пад у односу на пре четири године када је било око 600 чланова.

Корисници војне пензије се у новије време суочавају са неколико озбиљних „удараца“: пребацивање војних пензија из фонда за СОВО у цивилни фонд, одбијање да се 2011г војне пензије повећају за 11,06 као и све остале пензије, па су војни пензионери били присиљени да правду потраже на суду где су спор и добили, али не у потпуности, затим умањење пензија у периоду од 2014. до 2018. године, када су пензионери помогли држави, али су остали у периоду од четири године ускраћени за неколико пензија.

Материјални положај КВП данас је нешто бољи и огледа се кроз редовне годишња повећања пензија од децембра сваке године.

Највећи проблеми са којима се данас суочавамо су: (1) Константно смањивање броја чланова, углавном због природног одлива и недовољног прилив нових чланова;

(2) Здравствена заштита која се пре свега односи на дуго чекање на поједине специјалистичке прегледе и снимања као и неогдоварајући третман

КВП, највише примедби наших чланова је усмерено према ВМА; (3) Недостатак станова за пензионисана војна лица њих око 1.400 без икаквог стана, истина постоји могућност добијања 30. 000 евра бесповратних средстава, али на то немају право они који имају кућу или стан на територији Србије иако га нису стекли из радног односа.

„Током ове године на нивоу Удружења формирана је радна група која је израдила предлог промене Статута УВПС у појединим тачкама и ставовима као и промену организационе структуре удружења, са циљем побољшања ефикасности рада удружења у новонасталим околностима сталног смањивања броја чланова. Ове измене су усвојене на седници Скупштине УВПС, па ће се избори 2026. године реализовати у складу са измењеним Статутом.

УВПС је једино удружење по коме су КВП препознати као посебна категорија, те да је од изузетног значаја да наше удружење сачувамо и да га омасовимо како би и убудуће наставило да се бори за очување стечених права КВП и побољшање њиховог материјалног и друштвеног положаја“ закључио је Владан Матовић.

Председник Извршног одбора ГО УВПС Зоран Вучковић обавестио је присутне о актуелним информацијама од значаја за њих. Остоја Поповић је изнео шта садржи новоусвојени Закон о војноздравственом осигурању.

З. П.

На основу члана 22, став 4, а у вези са чланом 12. Закона о удружењима („Службени гласник Републике Србије“, бр. 51/2009), Скупштина Удружења војних пензионера Србије на седници од 8. јуна 2010. године, 23. маја 2017. године и 29. октобра 2025. године,

ДОНОСИ

СТАТУТ

УДРУЖЕЊА ВОЈНИХ ПЕНЗИОНЕРА СРБИЈЕ

I Основне одредбе

Члан 1.

Удружење војних пензионера Србије (у даљем тексту: Удружење) је добровољно, невладино, недобитно, интересно, социјално – хуманитарно, патриотско и нестраначка организација, основана ради остваривања и унапређења статусних права и интереса корисника војних пензија (у даљем тексту: војни пензионери).

Члан 2.

Назив Удружења је: Удружење војних пензионера Србије, а скраћени назив је: УВПС.

Седиште Удружења је у Београду, улица Браће Југовића број 19.

Члан 3.

Удружење има својство правног лица. Заступник Удружења је председник Удружења.

Председник Удружења може овластити председнике општинских – градских организација, појединачно, да у име Удружења, а за рачун своје општинске – градске организације закључују уговоре од интереса за ту општинску – градску организацију.

Члан 4.

Област остваривања циљева Удружења јесу статусни и егзистенцијални интереси и права војних пензионера и чланова њихових породица.

Циљеви Удружења су:

1) заштита и побољшање статусних права и легалних интереса из области пензијског, инвалидског и здравственог осигурања и стамбеног обезбеђења војних пензионера;

2) унапређивање друштвеног статуса и угледа војних пензионера;

3) побољшање личног и друштвеног стандарда, социјално-економског положаја и социјалне заштите војних пензионера, и

4) развијање патриотских осећања, очување традиција и јачање угледа Војске Србије и њених пензионисаних припадника.

Члан 5.

Задачи Удружења су да:

1) пружа помоћ члановима у остваривању њихових права и легалних интереса из области пензијског, инвалидског и здравственог осигурања, социјалне заштите и стамбеног обезбеђења;

2) иницира решавање проблема и доношење прописа ради побољшања статусног и материјалног положаја војних пензионера;

3) остварује сарадњу са одговарајућим државним и другим институцијама, Војском Србије, односно сродним организацијама у земљи и иностранству;

4) организује посете и пружа помоћ оболелим, изнемоглим и усамљеним члановима;

5) пружа материјално-финансиску помоћ егзистенцијално угроженим члановима;

6) организује посете јединицама – Установама Војске Србије, музејима, установама културе и историјским споменицима;

7) организује сусрете, излете и друге облике рекреативних и забавних активности и ствара повољне услове за одмор и опоравак војних пензионера;

8) учествује у обележавању значајних датума из историје Србије и њене Војске;

9) пружа помоћ у организовању и раду клубова војних пензионера, и

10) редовно и благовремено информисе чланство и јавност о раду Удружења и проблемима војних пензионера.

Члан 6.

Рад Удружења и његових органа је јаван. Седницама органа Удружења могу присуствовати представници средстава јавног информисања и чланови Удружења.

Посебним информацијама и саопштењима које објављује у сопственом гласилу, односно дописима и изјавама својих представника у средствима јавног информисања, Удружење обавештава чланство и ширу јавност о актуелним питањима, раду Удружења и проблемима војних пензионера.

Саопштења за јавност у име Удружења даје председник Удружења и Главни одбор посредством свог члана овлашћеног за информисање, а у име општинских – градских организација, представници тих организација.

Уколико су угрожени витални интереси војних пензионера, Удружење може своје ставове изразити и организовањем јавног протеста у складу са Законом.

II Чланство у Удружењу

Члан 7.

Чланство у Удружењу је добровољно.

III Организовање Удружења

Члан 11.

Удружење као јединствена организација формира се по територијалном принципу на простору Републике Србије.

Основни облик организовања су општинске - градске организације и органи, а у оквиру њих формирају се месне организације и органи.

Органи Удружења као целине јесу: Скупштина, Главни одбор и Надзорни одбор.

Удружење и општинске – градске и месне организације имају председника и потпредседника.

Скупштина Удружења

Члан 12.

Скупштина је највиши орган Удружења. Скупштину чине чланови, које бирају скупштине општинских - градских организација, у складу са критеријумима.

Скупштина:

- 1) доноси Пословник о раду;
- 2) доноси Програм рада Удружења и одлуке о изменама и допунама Програма;
- 3) доноси Статут Удружења и одлуке о изменама и допунама Статута;
- 4) доноси правилнике, упутства и друге опште акте предвиђене Статутом и одлуке о њиховим изменама и допунама;
- 5) бира и разрешава председника и потпредседника Удружења;
- 6) доноси одлуку о броју чланова Главног одбора, бира их и разрешава;
- 7) доноси одлуку о броју чланова Надзорног одбора и бира и разрешава председника, потпредседника и чланове тог одбора;
- 8) разматра и усваја извештај о деловању и раду органа Удружења;
- 9) разматра и усваја извештај Надзорног одбора;
- 10) одлучује о удруживању у савезе и статусним променама Удружења;
- 11) доноси одлуку о престанку рада Удружења двотрећинском већином присутних чланова;
- 12) доноси одлуку о додели признања из своје надлежности;
- 13) обавља друге послове утврђене овим Статутом.

Члан 13.

Скупштина Удружења одлучује на седницама: изборним, редовним и ванредним.

Изборна седница одржава се сваке четврте године, на дан истека мандата Скупштине претходног сазива.

Редовна седница Скупштине одржава се **најмање једном годишње**.

Ванредна седница одржава се ако захтев за њено сазивање, у писаном облику, поднесе Главни одбор или најмање

трећина општинских – градских одбора. Дневни ред и материјале за седницу припрема иницијатор за њено одржавање. Ванредна седница Скупштине мора се одржати најкасније од 30 дана од дана подношења захтева за њено сазивање. На ванредној седници разматрају се само питања због којих је сазвана.

Седницу Скупштине сазива и до избора радног председништва њом руководи председник Удружења.

Председник Удружења

Члан 14.

Председник Удружења је по положају и председник Главног одбора.

Председник:

- 1) представља и заступа Удружење;
- 2) сазива и до избора радног председништва руководи седницом Скупштине;
- 3) руководи радом Главног одбора и председава његовим седницама;
- 4) сваке године подноси Скупштини извештај о раду Главног одбора и Удружења у целини у претходној години;
- 5) **наредбодавац је за финансијско пословање и одговоран за законито и наменско коришћење новчаних средстава;**
- 6) стара се о извршењу одлука и закључака Скупштине и Главног одбора;
- 7) потписује одлуке и друга акта која доноси Скупштина и Главни одбор, и
- 8) усмерава рад Секретаријата између две седнице;
- 9) **именује чланове Секретаријата Главног одбора;**
- 10) **може да формира радне групе за рад Удружења и именује њихове представнике.**

За свој рад одговоран је Скупштини.

Члан 15.

Потпредседник Удружења

1) **потпредседник Удружења је по положају потпредседник Главног одбора;**

2) **заменеује председника у случају његове одсутности или привремене спречености за рад.**

3) **ако је председник трајно спречен за рад, потпредседник преузима сва овлашћења из члана 14. овог Статута до наредне Скупштине.**

4) **предлаже председнику именовање чланова Секретаријата;**

5) **руководи радом Секретаријата;**

6) **стара се о извршењу одлука и закључака Главног одбора и Скупштине Удружења;**

7) **врши контролу исправности материјално-финансијских докумената;**

8) **потписује решења о додели једнократне новчане социјалне и хуманитарне помоћи и друга акта која се раде у Секретаријату;**

9) **одговара председнику Удружења за извршење одлука, решења и закључака из надлежности Секретаријата и**

10) **друге послове које га овласти председник.**

Члан Удружења постаје сваки војни пензионер, старосни, породични и инвалидски који потпише приступницу-изјаву за учлањење у Удружење.

Почасни члан Удружења може постати свако лице, орган или организација који доприносе остварењу циљева Удружења.

Предлог за пријем почасног члана се подноси општинској-градској организацији Удружења, а одлуку о томе доноси општински-градски одбор Удружења.

Почасни чланови не могу имати функције у органима Удружења.

Почасном члану издаје се почасна чланска карта Удружења.

Удружењу могу да приступе струковна удружења и други облици организовања војних пензионера, у својству колективног члана, ако прихватају Програм и Статут Удружења, одлуку о томе доноси Главни одбор.

Члан 8.

Чланство у Удружењу престаје:

- 1) **иступањем из Удружења и**
- 2) **искључењем из Удружења.**

Иступање из Удружења врши се уз потписану исписницу из чланства Удружења.

Члан Удружења искључује се због разлога и који су уређени чланом 10. овог Статута.

Члан 9.

Права и дужности члана Удружења су да:

- 1) бира и буде биран у органе Удружења;
- 2) користи права која Удружење остварује за своје чланове, као и стручну помоћ у остваривању законом прописаних права из социјалног осигурања;
- 3) придржава се и делује у складу са одредбама Програма и Статута Удружења и спроводи одлуке и закључке органа;
- 4) остварује увид у рад органа Удружења и покреће питања рада и одговорности изабраних представника и носилаца функција;
- 5) чува и брани углед Удружења у друштву, и
- 6) редовно плаћа чланарину.

Члан 10.

Члан Удружења који својим понашањем и поступцима крши одредбе овог Статута, не извршава одлуке и закључке органа Удружења или на други начин нанесе штету угледу и раду Удружења, сноси одговорност.

У случајевима из става 1. овог члана учиниоцу се могу изрећи следеће мере: опомена, интерно или јавно оглађивање од деловања и иступања учиниоца и искључење из Удружења.

Главни одбор Удружења

Члан 16.

Главни одбор је орган Скупштине.

Главни одбор:

- 1) доноси Пословник о раду;
- 2) доноси План рада на основу Програма рада који доноси Скупштина;
- 3) припрема и подноси Скупштини Удружења предлоге Програма и Статута Удружења и других општих аката, те предлоге њихових измена и допуна;
- 4) доноси одлуке и акте који проистичу из циљева и задатака Удружења;
- 5) доноси одлуке и критеријуме о расписивању избора и смернице за спровођење избора у организацијама Удружења;
- 6) предлаже чланове за органе Фонда СОВО;
- 7) доноси одлуку о пријему колективних и почасних чланова Удружења;
- 8) доноси одлуке у вези организације информисања и издавања интерног гласила Удружења;
- 9) **може по, потреби, да именује саветника председника Удружења и време трајања мандата;**
- 10) доноси одлуку о формирању сталних и повремених комисија и радних група и именује њихове председнике;
- 11) доноси одлуку о именовању представника Удружења у републичку организацију пензионера;
- 12) доноси одлуку о оснивању, седишту и престанку рада општинских - градских организација;
- 13) доноси одлуку о износу чланарине и висини издвајања новчаних средстава из чланарине за потребе рада органа и организација Удружења;
- 14) доноси годишњи финансијски план и усваја завршни рачун Удружења;
- 15) доноси одлуку о изменама финансијског плана Удружења;
- 16) разматра и усваја материјале и предлог дневног реда за седницу Скупштине;
- 17) разматра годишњи извештај Надзорног одбора о раду и финансијском пословању Удружења;
- 18) одлучује по молбама и притужбама чланова Удружења на одлуке општинских - градских одбора и Главног одбора, и
- 19) доноси одлуку о додели признања из своје надлежности.

Члан 17.

Редовне седнице Главног одбора одржавају се **најмање два** пута у току године.

Захтев за сазивање ванредне седнице може да поднесе трећина његових чланова или трећина општинских - градских одбора. Иницијатор сазивања ванредне седнице дужан је да предложи дневни ред и припреми писане материјале за седницу.

Председник Главног одбора обавезан је да сазове седницу у року од месец дана од дана пријема захтева и материјала.

Секретаријат Главног одбора Удружења

Члан 18.

Секретаријат је стручна служба Главног одбора.

Секретаријат:

- 1) о задацима чланова Секретаријата доноси се Пословник о раду;
- 2) припрема предлоге о доношењу Програма, Статута, правилника и других аката које усваја Главни одбор и о њиховим изменама и допунама;
- 3) извршава одлуке и закључке Главног одбора;
- 4) прати и покреће иницијативе и предлаже измене и допуне законских и других аката којима се уређује пензијско, инвалидско и здравствено осигурање, стамбено обезбеђење, друштвени положај и стандард војних пензионера, односно у случајевима нарушавања права и интереса корисника војне пензије;
- 5) прати и обавља материјално-финансијско пословање општинских - градских организација и предузима мере за обезбеђивање законитог и наменског коришћења новчаних средстава Удружења;
- 6) припрема предлоге Плана рада и Плана финансирања Удружења;
- 7) припрема податке и материјале за одржавање седница Скупштине Удружења, Главног одбора, радних тела и материјала за информисање чланства;
- 8) обавља административно-техничке послове и води канцеларијско пословање;
- 9) води и ажурира евиденцију чланства и статистичке показатеље о Удружењу;
- 10) организује и припрема информисање војних пензионера;
- 11) води евиденцију, обрађује и припрема решења за доделу једнократне социјалне и хуманитарне помоћи;
- 12) прати објављене конкурсе министарстава и локалне самоуправе за финансирање пројеката и припрема потребну документацију и податке за исте;
- 13) подноси Главном одбору предлог о додели признања из његове надлежности;
- 14) врши и друге стручне и административне послове које одреди председник Удружења.

Надзорни одбор Удружења

Члан 19.

Надзорни одбор Удружења је орган Скупштине Удружења.

Надзорни одбор је овлашћен и дужан да:

- 1) прати и контролише законитост и статутарност општих и појединачних аката и материјално-финансијског пословања органа Удружења;
- 2) упозорава органе Удружења о утврђеним незаконитостима у раду и предлаже мере за њихово отклањање;
- 3) једном годишње подноси Скупштини

Удружења извештај о извршеној контроли и утврђеном стању по питањима из тачке 1. овог става, а исти извештај доставља на увид и Главном одбору Удружења, и

4) сарађује са надзорним одборима општинских - градских организација, а по потреби обавља и непосредну контролу рада органа тих организација по питањима из тачке 1. овог става;

Надзорни одбор доноси Пословник о раду и Годишњи план рада.

Радам надзорног одбора руководи председник Надзорног одбора, а у случају

његове спречености, потпредседник тог одбора.

5) учествује у раду органа Удружења у припреми и доношењу одлука важних за рад Удружења.

6) присуствује седницама Главног одбора Удружења.

Општинска - градска организација

Члан 20.

Општинска - градска организација је основни облик организовања и деловања чланова Удружења.

Општинска - градска организација обухвата чланство Удружења једне или више општина, односно једног града који нема општине.

Органи општинске - градске организације јесу: скупштина, општински - градски одбор и надзорни одбор.

Члан 21.

Скупштина је највиши орган одлучивања у општинској - градској организацији.

Скупштину чине сви чланови Удружења на територији општине - града.

Општинска - градска организација која броји више од сто чланова може формирати скупштину од чланова Удружења изабраних у месним организацијама. Одлуку о броју чланова скупштине доноси општински - градски одбор.

Скупштина формирана по ставу 3. овог члана у организацијама које броје до 400 чланова мора имати најмање 21 члана од броја чланова те организације, а организације које броје више од 400 чланова морају имати најмање 51 члана од броја те организације.

Скупштина општинске - градске организације пуноважно одлучује ако на седници ако на седници за предлог гласа више од 50% присутних чланова те организације.

Члан 22.

Скупштина општинске - градске организације:

- 1) доноси пословник о раду;
- 2) доноси годишњи план рада;
- 3) бира и разрешава председника и потпредседника организације;
- 4) доноси одлуку о броју чланова општинског - градског одбора, бира их и разрешава.

5) доноси одлуку о броју чланова надзорног одбора, те бира и разрешава председника, потпредседника и чланове тог одбора;

6) Разматра и усваја извештај о раду општинског-градског одбора и надзорног одбора;

7) уређује предлог о престанку рада општинске – градске организације дво-трећинском већином присутних чланова скупштине, и

8) одлучује о додели признања из своје надлежности. Уколико скупштина општинске – градске организације благовремено не поступи по одредбама тачке 3. и 4. става 1. овог члана, Главни одбор Скупштине Удружења може именовати заступнике председника, потпредседника и чланова општинског – градског одбора, који ће те функције обављати до избора тих органа по Статуту, укључујући и неодложно спровођење поступка за избор тих органа.

Члан 23.

Скупштина општинске – градске организације одржава се по потреби, а најмање једном годишње.

Скупштину сазива и њеном седницом руководи председник општинске – градске организације.

Захтев за сазивање седнице скупштине може поднети општински – градски одбор, трећина чланова скупштине или трећина месних одбора.

Председник општинске – градске организације је обавезан да сазове седницу скупштине у року од 15 дана од дана пријема захтева и материјала.

Члан 24.

Председник општинске – градске организације је по положају председник општинског – градског одбора. За свој рад одговара скупштини.

Председник:

1) представља и заступа општинску – градску организацију;

2) сазива и председава седницама општинског – градског одбора;

3) стара се о извршењу одлука и закључака скупштине и општинског – градског одбора и органа Удружења;

4) наредбодавац је и стара се о законитом пословању и наменском коришћењу новчаних средстава;

5) потписује одлуке и друге акте које доноси скупштина и општински – градски одбор.

Члан 25.

Потпредседник општинске-градске организације

Потпредседник општинске – градске организације је по положају потпредседник општинског – градског одбора.

Замењује председника у случају његове одсутности или привремене спречено-

сти за рад.

Ако је председник трајно спречен за рад, потпредседник преузима сва овлашћења из чл. 28. овог Статута до наредне седнице скупштине.

Потпредседник се може задужити за извршавање послова у одређеним областима. За свој рад одговара скупштини.

Члан 26.

Општински – градски одбор је орган скупштине.

Општински – градски одбор:

1) доноси пословник о раду;

2) доноси план рада;

3) стара се о остваривању програмских циљева и задатака, извршава одлуке и закључке скупштине и органа Удружења;

4) подноси органима Удружења иницијативе за измене и допуне Статута и других општих аката Удружења;

5) доноси одлуку о расписивању избора у општинској – градској организацији;

6) доноси одлуку о именовању и разрешењу секретара и благајника општинског – градског одбора;

7) доноси финансијски план и усваја годишњи финансијски извештај општинске – градске организације;

8) доноси одлуку о формирању и престанку рада месних организација;

9) доноси одлуку о формирању радних тела (одбори, комисије, секције) и именује председнике и чланове тих тела;

10) води регистар чланова општинске – градске организације;

11) покреће иницијативе, организује и спроводи акције за побољшање материјалног и друштвеног стандарда војних пензионера;

12) организује и реализује информисање војних пензионера;

13) остварује сарадњу са командама Војске, војноздравственим установама и органима власти на територији општине (града);

14) организује сарадњу и међусобне посете са сродним удружењима, савезима и организацијама на територији општине (града), и шире;

15) организује, према могућностима и потребама, рад клубова војних пензионера; предлаже методе и садржаје рада за социјално угрожене војне пензионере и за организовање друштвених, културних, забавних, образовних, рекреативних и спортских активности;

16) доноси одлуке о додели признања из своје надлежности, и

17) предлаже органима Удружења доделу признања из њихове надлежности.

Седнице одбора одржавају се по потреби, а најмање три пута годишње. Захтев за сазивање седнице одбора може да поднесе трећина његових чланова одбора. Председник одбора је дужан да сазове седницу у року од 15 дана од дана уручења захтева.

Члан 27.

Надзорни одбор је орган скупштине који је овлашћен и дужан да:

1. прати и контролише законитост и статутарног акта и материјално-финансијског пословања општинске – градске организације и месних организација у њеном саставу;

2. упозорава организације из тачке 1. о незаконитости, односно нестатутарности у раду, и предлаже мере за њихово отклањање.

3. једном годишње подноси скупштини извештај о утврђеном стању по питањима из тачке 1. и 2. овог става.

4. Годишње доставља Надзорном одбору Удружења и општинском – градском одбору извештај о утврђеном стању финансијског пословања, са предлогом мера за отклањање пропуста.

Надзорни одбор доноси пословник о раду и годишњи план рада.

Седнице надзорног одбора одржавају се по потреби, а најмање једном у шест месеци.

Председник надзорног одбора сазива и председава седницама одбора. У случају спречености председника, замењује га потпредседник надзорног одбора.

Члан 28.

Секретар је именовано лице, одговорно председнику општинске – градске организације, које:

1) помаже председнику општинске – градске организације у реализацији задатака које доноси скупштина и општински – градски одбор;

2) обавља административно-техничке послове за органе општинске – градске организације;

3) стара се да се одлуке и закључци општинских – градских органа стручно обраде и доставе на извршење;

4) стара се о непокретним и покретним стварима у поседу општинске – градске организације и одговоран је за њихово наменско коришћење;

5) одговоран је за ажурно вођење архиве и води регистар чланства општинске – градске организације;

6) координира рад радних тела општинског – градског одбора, и

7) обавља друге послове према овлашћењу председника општинске – градске организације.

За свој рад одговара председнику општинског – градског одбора.

Члан 29.

Благајник је именовано лице које обавља материјално – финансијске послове за потребе органа општинске – градске организације и одговоран је за законито пословање и наменско коришћење новчаних средстава.

За свој рад одговара председнику општинског – градског одбора.

Уколико благајник није именован, послове из става 1. овог члана обавља секретар.

Месна организација

Члан 30.

Месна организација обухвата чланство Удружења на територији једне или више месних заједница.

Органи месне организације јесу скупштина и месни одбор.

Општинска – градска или месна организација може имати поверенике у издвојеним насељима и већим стамбеним зградама.

Члан 31.

Скупштина је највиши орган одлучивања у месној организацији. Чине је сви чланови Удружења на територији месне организације.

Скупштина месне организације која броји до 100 чланова пуноважно одлучује ако седници присуствује најмање 11 чланова те организације, а за одлуке гласа више од 50% присутних“.

После става 2. додаје се нови став 3. који гласи: **„Скупштина месне организације која броји више од 100 чланова пуноважно одлучује ако седници присуствује најмање 21 члан те организације, а за одлуке гласа више од 50% присутних“.**

Члан 32.

Скупштина месне организације:

- 1) доноси пословник о раду;
- 2) доноси годишњи план рада;
- 3) бира и разрешава председника и потпредседника месне организације, утврђује број чланова месног одбора, бира их и разрешава;
- 4) бира и опозива чланове скупштине општинске организације;
- 5) разматра и усваја извештај о раду месне организације и месног одбора, и
- 6) доноси предлог о престанку рада месне организације.

Уколико скупштина месне организације, благовремено не поступи по одредбама става 1. тачка 3. овог члана, општински-градски одбор може именовати заступника председника, потпредседника и чланова месног одбора, који ће те функције вршити до избора тих органа по статуту, укључујући и неодложно спровођење поступка за избор тих органа.

Члан 33.

Председник месне организације сазива и председава седницама скупштине.

Седнице се одржавају по потреби, а најмање једном у години.

Захтев за сазивање седнице скупштине може поднети месни одбор или трећина чланова скупштине

Председник месне организације обавезан је да сазове седницу скупштине у року од 15 дана од пријема захтева и материјала.

Члан 34.

Председник месне организације је по

положају председник месног одбора и члан општинског – градског одбора.

Председник месне организације:

1) представља и заступа месну организацију, сазива седнице скупштине и месног одбора и председава тим седницама;

2) иницира активности месног одбора у складу са циљевима и задацима Удружења. Стара се о извршењу одлука и закључака органа Удружења, општинске – градске и месне организације;

3) стара се за законито пословање и наменско коришћење новчаних средстава;

4) потписује одлуке и друге акте које доноси скупштина и месни одбор.

Члан 35.

Потпредседник месне организације замењује председника у случају његове одсутности или спречености да обавља дужност, са правима и обавезама председника месне организације.

Потпредседник месне организације је по положају члан месног одбора.

Члан 36.

Месни одбор је орган Скупштине

Месни одбор:

- 1) доноси пословник о раду и годишњи план рада;
- 2) води регистар чланова месне организације;
- 3) информисе чланство месне организације;
- 4) доставља општинском одбору предлоге за доделу признања;
- 5) доставља годишњи извештај о раду скупштини месне организације и општинском – градском одбору, и
- 6) доноси одлуку о формирању радних тела у месној организацији.

Седнице Месног одбора одржавају се по потреби, а најмање четири пута годишње.

Члан 37.

Повереник у општинској – градској, односно месној организацији јесте лице које именује општински – градски, односно месни одбор у издвојеним насељима и већим стамбеним зградама ради обављања информисања чланства, омасовљења организације, снабдевања, и других задатака који су у делокругу рада месне организације. Повереник може бити члан општинског – градског, односно месног одбора.

IV.

Начин одлучивања

Члан 38.

Органи Удружења раде и одлучују на седницама. Седница је пуноважна ако присуствује више од половине укупног броја чланова органа, а одлуке су пуно-

правне ако за њих гласа већина присутних.

Гласање може бити јавно или тајно, о чему се орган изјашњава јавним гласањем.

На седници се води записник, а оверава га председавајући.

Члан 39.

V.

Избори за органе Удружења

Избори за све органе спроводе се као редовни и допунски.

Редовни избори се спроводе јединствено и истовремено. Одлуку о спровођењу редовних избора доноси Главни одбор Удружења, најмање три месеца пре истека мандата актуелних органа.

Допунски избори се спроводе ако дође до промене бројног стања органа која није отклоњена кооптирањем недостајућих чланова, а одлуку о томе доноси надлежни одбор. Мандат чланова органа изабраних на овим изборима траје до одржавања редовних избора. Допунски избори се не могу спроводити ако је до редовних избора остало мање од шест месеци.

Сви органи Удружења, у случају смањења прописаног броја својих чланова, могу извршити кооптирање до једне трећине чланова органа.

VI.

Мандат органа

Члан 40.

Мандат органа и њихових чланова траје четири године.

Члан органа може, по правилу, бити биран на исту извршну функцију највише два мандата узастопно.

Члан 41.

Мандат члана органа престаје пре истека времена:

- 1) са престанком чланства у Удружењу;
- 2) подношењем оставке;
- 3) са престанком функције која је услов избора у одговарајући орган;
- 4) опозивом;
- 5) због осуде на казну затвора преко шест месеци, и
- 6) због немогућности да из здравствених разлога успешно обавља поверену функцију.

Члан 42.

Члан органа може бити опозван ако:

- 1) неоправдано изостане са три узастопне седнице органа чији је члан;
- 2) пре седнице органа чији је члан не информисе своју изборну базу о питањима која ће бити разматрана, ради прибављања мишљења и инструкција за одлуке о тим питањима;

3) при одлучивању по питањима из делокруга органа чији је члан не поступа по закључцима и инструкцијама своје изборне базе;

4) на други начин несавесно и неодговорно односи се према својим обавезама и овлашћењима, и

5) ако буде правноснажно осуђен за кривично дело које га чини неподобним за функције у органима Удружења.

Одлуку о опозиву доноси орган надлежан за избор члана органа.

VII. Имовина Удружења

Члан 43.

Имовину Удружења чине: финансијска и материјална средства.

Удружење стиче имовину из следећих извора: чланарине, субвенција из буџета Републике Србије и локалних самоуправа, прилога и поклона (спонзорства, донаторства, завештања и друго); пословање сарадње и маркетинга; посебних новчаних средстава на име накнаде стварних трошкова за обављање послова у вези остваривања права војних пензионера код Фонда СОВО и помоћи од Фонда; камате на уложена средства, и других извора утврђених законом и овим Статутом.

Члан 44.

Имовина Удружења може се користити једино за остваривање циљева прописаних овим Статутом.

Начин утрошка финансијских средстава и поступак са материјалним средствима регулише се Правилником о рачуноводству Удружења.

Члан 45.

Лица која раде на одређеним пословима у органима Удружења могу остварити новчану накнаду.

За рад у Удружењу или у акцијама и делатностима које се организују и спроводе могу се додељивати хонорари или једнократне новчане накнаде.

Одлуку о увођењу и висини новчане накнаде, висини хонорара или једнократној новчаној накнади, доноси надлежни орган Удружења у оквиру својих расположивих средстава.

Члан 46.

Чланови органа и инокосни органи Удружења одговарају за штету коју својим чињењем или нечињењем причине имовини Удружења, ако је штета причињена намерно или грубом непажњом.

Извршни одбор Главног одбора, по сазнању о могућем постојању штете, неодложно формира комисију за спровођење поступка за утврђивање постојања штете, њене висине и узрока, односно и лица која су за штету одговорна. На основу извештаја комисије, Извршни одбор Главног одбора доноси одлуку о отпису

штете или обавезивању одговорних да штету накнаде. Уколико штета не буде накнађена, Извршни одбор обавештава о томе заступника Удружења, који покреће парницу ради накнаде штете.

VIII. Ознаке и признања

Члан 47.

Удружење од јавних ознака има: знак, заставицу, значку, чланску карту, печат и штампил.

Одлуку о установљивању ознака доноси Скупштина на основу предлога Главног одбора.

Члан 48.

Удружење има свој печат, који је округлог облика, пречника 35 мм.

По унутрашњој ивици печата су ћиричним писмом исписане речи: УДРУЖЕЊЕ ВОЈНИХ ПЕНЗИОНЕРА СРБИЈЕ, а у другом унутрашњем реду речи: ГЛАВНИ ОДБОР – БЕОГРАД.

Печати општинских – градских и месних одбора су истог изгледа с тим што у другом унутрашњем реду носе назив конкретне одбора и места у којем је седиште одбора.

Удружење има штампил, који је правоугаоног облика, димензија 60x30 мм и садржи ћирилицом исписане речи: УДРУЖЕЊЕ ВОЈНИХ ПЕНЗИОНЕРА СРБИЈЕ, испод тога: ГЛАВНИ ОДБОР, а испод тога: број и датум са празним линијама дружине 3 цм, а испод тога: БЕОГРАД.

Штампиле општинских – градских и месних одбора су истог изгледа, с тим што носе називе конкретних одбора и места у којем је седиште одбора.

Одлуку о поседовању печата и штампиле на нивоу месног одбора доноси Извршни одбор Удружења на предлог општинског одбора.

Члан 49.

Признања Удружења су јединствена и додељују се појединцима, органима и организацијама из Удружења, као и организацијама, институцијама и појединцима изван Удружења.

Правилник о признањима Удружења доноси Скупштина Удружења.

IX. Информативна делатност

Члан 50.

Информативна делатност Удружења заснива се на јавности рада и истинитом, правременом и потпуном информисању од интереса за Удружење.

Информативна делатност се организује и спроводи на свим нивоима организовања Удружења.

Члан 51.

Главни одбор може основати и издавати гласило војних пензионера.

Уређивачка политика гласила мора бити у складу са циљевима, задацима и интересима Удружења.

X. Прелазне и завршне одредбе

Члан 52.

Одлуку о начину располагања имовином Удружења у случају престанка рада Удружења доноси Главни одбор.

Члан 53.

Тумачење овог Статута даје Скупштина Удружења, а између седница Скупштине Главни одбор Удружења.

Скупштина Удружења на првој наредној седници верификује тумачење Статута које је између седница дао Главни одбор, тако што то мишљење усваја или преиначује.

Члан 54.

Начин рада органа и организација Удружења и друга питања која нису уређена овим Статутом уређују се пословницима о раду и одлукама органа Удружења, а у складу са Законом, овим Статутом и циљевима Удружења.

Члан 55.

Општи и други акти донети по ступању на снагу овог Статута остају на снази до усаглашавања са Статутом.

Надлежни органи Удружења дужни су да акте из става 1. овог члана усагласе са овим Статутом у року од 18 месеци од дана почетка примене Закона о Удружењима.

Члан 56.

Са даном ступања на снагу овог Статута престаје да важи Статут Удружења војних пензионера Србије донет на седници Скупштине Удружења војних пензионера Србије 08. јуна 2001. године са изменама и допунама донетим на седници Скупштине дана 08.06.2006. године.

Члан 57.

Овај Статут ступа на снагу даном доношења на седници Скупштине Удружења, а примењује се од 1. јануара 2026. године.

У Београду,
29.10.2025. године

ПРЕДСЕДНИК
Љубомир Драгањац, с.р.

НАПОМЕНА:
Болдовани делови текста представљају новину у Статуту

Обавезан војни рок у Србији

ПРЕКА ПОТРЕБА

Одустало се од цивилног служења у цивилним установама, јер ранија искуства код таквог служења показала су да су многи регрути на тај начин практично избегавали војну обавезу

Увођењем обавезног војног рока оснажиће одбрана земље

У свајање буџета за 2026. годину у Скупштини Србије показало је да је Влада Србије за увођење обавезног војног рока и за те потребе определила новац. До сада је познато да би војни рок могао да траје 75 дана, и да би годишње кроз касарне прошло око 20 000 регрута. Остаје још само један корак, а то је да Скупштина Србије донесе закон о враћању обавезног војног рока. Први пут након 15 година у буџету Србије за 2026. годину нашла се ставка служење војног рока. Министарство одбране предвидело је и у 2027 и у 2028 години да се издоји 28.8 милиона евра за служење војног рока. То значи да у наредне три године за ову сврху биће потрошено укупно 86,5 милиона евра.

Зна се колико новца ће бити уложено у три касарне у којима би требало да буду смештени регрути. За објекат Војске Србије у Прибоју биће утрошено 597 милиона динара, за објекат у Нишу 100 милиона динара и за објекат у Панчеву 30 милиона динара. Поред тога предвиђено је још 20 милиона динара за изградњу објеката инфраструктуре у Војсци Србије.

Скупштина Србије треба да донесе закон о враћању обавезног војног рока, да би се измениле многе одредбе у Правилу службе, Закону о Војсци Србије и другим актима који се односе на процес пријема и оспособљавања регрута. Међутим, у последње време нема најаве да ће се то ускоро десити, поготову ако се има у виду да су тренутно у скупштинској процедури измене и допуне Закона о Војсци Србије у којима се не спомиње враћање обавезног војног рока.

Према најави, војни рок у Србији служили би само мушкарци у трајању

од 75 дана, имали би 60 дана обуке и 15 дана војних вежби. За жене, као и до сада, остаје могућност добровољног служења војног рока. Познато је да би регрути до 30 година били подељени у три групе: најмлађи регрути који би служили 75 дана, старији од њих служили би мало краће и они који улажу приговор савести служили би у „цивилној војци“ у трајању од 155 дана. Такође, знамо да би они који

Овде и данас

ПОРОДИЦА
У СРЕДИШТУ

Пораст наталитета зависи пре свега од жеље младих и савета родитеља за стварање породице. Ситуација па и статистика показује да млади улазе у брак „ад хок“, и ако им могућности дозволе желе да пропутују, да „виде“ свет, да уживају, а о деци мисле после, а то „после“ стигну године када једва успевају добити једно дете, што није ни проста репродукција, док о више деце мало размишљају (више деце већа брига).

Треба више пажње посветити овом проблему. Кроз медије и стручна предавања указивати на неопходан значај институције породице, тој основној ћелији друштва, како би се брак очувао и смањило број развода који деца тешко доживљавају.

Држава је доста учинила донацијама породицама са више деце, што је добар подстицај за раст наталитета.

буду одлагали обавезно служење војног рока морају да иду у Војску са или без оружја најкасније 30 година живота.

У првих 30 дана војног рока регрути ће провести на обуци за одређену врсту гађања, обуку са личном опремом, санитетску обуку и обуку за пружање прве помоћи. Други месец изводиће се тактичка обука, сходно роду у коме служи. Последњих 15 дана реализоваће се садржаји на логоровању и теренским условима.

Планирано је да на годишњем нивоу војни рок служи око 20.000 регрута, распоређених у четири рока током године. После војне параде министар одбране Братислав Гашић изјавио је да прве регруте очекујемо у касарнама почетком 2026. године. Дакле не ради се о томе да ли ће војни рок бити враћен, већ када ће се извршити све неопходне припреме за прихват првог контингента регрута у Војсци Србије.

Идеја Министарства одбране и Генералштаба Војске Србије да се цивилно служење војног рока обавља само у касарнама и без оружја. У војсци постоје занимања у којима се не захтева обавезно држање пушке. Они би били на обуци у трајању од 155 дана. Дакле, одустало се од цивилног служења у цивилним установама, јер ранија искуства код таквог служења показала су да су многи регрути на тај начин практично избегавали војну обавезу.

Према информацијама из ВС, она је добила задатак у склопу враћања обавезног војног рока да предузима мере на свим нивоима од инфраструктурних припрема до кадровских решења, у смислу обуке људства и старешина који ће се бавити обуком будућих регрута ВС.

Драган Паскаш, генерал у пензији

Набавка кућа са окућницом за младе парове, повољни стамбени кредити и друге мере свакако помажу решавању тог проблема.

У Крагујевцу је војно земљиште од око четири хектара на мање од 100 метара од Клиничког центра. На том простору се налази војна амбуланта коју користи мањи број активних старешина, а више пензионера и чланова њихових породица. Војна амбуланта користи неколико лекарских ординација, апотеку и просторију за картотеку осигураника.

Остале просторије су ван употребе, јер су ретки примери задржавања на неком амбулантној терапији и опоравку. Амбуланта има стоматолога и неколико лекара опште праксе, али нема протетичаре. Стари инструменти у лабораторији не могу пружати услуге.

Уређењем и реновирањем постојећих зграда и потребном дорадом могу се створити повољни услови, рецимо, за деце одељење.

Ако се искористи простор, то би допринело квалитетнијем здравственом збриницавању грађана у централном делу Србије.

Ј. Мићић

Порекло, идеологија, појавни облици Хибридног рата

ДОКТРИНА ИНФОРМАЦИОНОГ СУПРОТСТАВЉАЊА

Русија и Запад имају различите приступе појму «хибридни рат». Штавише, Русија је данас мета глобалног хибридног рата који је против ње покренуо Запад.

У завршној декларацији самита НАТО-а одржаног у Шкотској септембра 2014. године, први пут на званичном нивоу, констатовано је да је потребно припремити савез за учешће у ратовима новог типа - хибридним ратовима. И у децембру 2015. године на самиту министара спољних послова држава НАТО-а усвојена је нова стратегија вођења хибридног рата, који сугерише доминацију инструмената «меке моћи» и има за ЦИА дезинтеграцију евроазијског простора, изазивањем хаоса и нестабилности у земљама које граниче са Русијом, уз употребу технологија обојене револуције, информационог рата, тероризма и екстремизма, финансијског и економског притиска, као и војне присиле.

Део руске војно-политичке елите разумео је степен опасности од претњи хибридним ратом против Русије и чињеницу да војно-политички потенцијал Русије треба да се уклопи у комбинацију «меке» и «тврде моћи». морате бити у стању да ступите у интеракцију са структурама јавне дипломатије, невладиним организацијама, међународним институцијама које имају и користе полуге политичког, економског и информационог утицаја, укључујући и снаге за специјалне операције.

Истовремено, треба обратити пажњу на чињеницу да системски закључци из трагичних лекција распада Руске империје у фебруару 1917. године и СССР-а 1991. године још нису изведени.

Лични експертски поглед

Русија и Запад имају различите приступе појму «хибридни рат». Штавише, Русија је данас мета глобалног хибридног рата који је против ње покренуо Запад. По мом мишљењу, срце хибридног ратовања је информациони рат.

Појам «информационо супротстављање» употребио сам 1997. године у својој докторској дисертацији под називом „Информациона и психолошка подршка националној безбедности Русије». Постепено је мој термин усвојило и војно-политичко руководство Руске Федерације. Председник Владимир Путин је 2012. године, први пут, јавно користио израз «информационо супротстављање». Начелник Генералштаба Оружанх снага РФ, генерал-армије Валериј Герасимов, почео је 2016. године да спроводи у пракси доктрину информационог супротстављања, а у руској војсци од тада постоје и јединице за ову намену.

Ево моје сопствене дефиниције, коју сам први пут формулисао у јануару 2016. године и коју сам већ много пута користио у својим

Пише:

Игор Николајевич Панарин

иступањима пред различитом публиком, као и у више мојих књига.

Хибридни рат је скуп метода војног, политичко-дипломатског, финансијско-економског, информационо-психолошког и информационо-техничког притиска, као и технологија обојених револуција, тероризма и екстремизма, активности специјалних служби, формирања снага за специјалне намене и операције, као и структура јавне дипломатије, које према јединственом плану спроводе органи власти неке државе, војно-политичког блока или транснационалних корпорација (ТНК).

Циљеви хибридног рата су - потпуна или делимична дезинтеграција државе, квалитативна промена у њеној унутрашњој или спољној политици, замена државног руководства лојалним режимима, успостављање спољне идеолошке, финансијске и економске контроле над земљом, њена хаотизација и потчињавање диктату од стране других држава или ТНК.

Брисање разлике између рата и мира

С тим у вези, у оквиру јачања националне безбедности Русије, важно је узети у обзир тенденцију брисања разлике између стања рата и мира. Све се шире примењују невојни информационо-идеолошки методи утицаја уз коришћење протестног потенцијала становништва. Та средства борбе допуњују се војним мерама скривеног карактера, укључујући информационе конфронтирације и деловање снага за специјалне операције.

Важни инструменти у пракси вођења хибридног рата су:

- информационе операције, које се спроводе у циљу утицаја на државне и војне органе противника ради њиховог довођења у заблуду, стварања пометње у размени података и ирокација у циљу навођења на доношење неповољних одлука;
- психолошке операције, усмерене на слабење морално-психолошког стања становништва и борбеног духа припадника оружаних снага, стварање атмосфере неповерења у јавности и мотивисање исте за деструктивна дејства;
- дезинформационе операције, у виду лажних дојава о наводном постављању бомби у цивилне објекте (тржни центри, школе итд);
- хакерски напади по државну и привред-

ну инфраструктуру у циљу онеспособљавања или ометања рада критички важних објеката противника и добијања неовлашћеног приступа «осетљивим» информацијама;

- економске санкције, заустављање инвестиција;
- етничко оружје,
- тероризам;
- биотероризам,
- дезинформације;
- миграције (коришћење и злоупотреба миграната за дестабилизацију државе кроз изазивање нестабилности, спровођење терористичких аката, ширење несигурности, раста социјалне патологије, економски приписак, итд).
- организациона, финансијска и информационо подршка опозиционим покретима, деструктивне акције «агената утицаја», убачених у структуру државне власти.

Контрахибридно деловање

Основни принципи вођења хибридног рата су: стратешко планирање, координација, интеракција, правовременост, фактор изненађења и тајност.

Након почетка Специјалне војне операције (СВО) у Украјини, 24. фебруара 2022. године, тема хибридног ратовања постала је још актуелнија.

Узимајући у обзир ток СВО, предлаже се да се напори Русије усмере у следећим правцима:

1) стварање нове организационе структуре за координацију напора Русије у области хибридног ратовања (Биро за комуникације), са више центара за спровођење контрахибридног деловања (Смоленск, Псков, Ростов на Дону, Владикавказ, Севастопол, Јекатеринбург, Владивосток);

2) развој нормативно-правног оквира руске стратегије контрахибридног рата; формирање парламентарне комисије која би се бавила питањима хибридног рата;

3) стварање руског националног законодавства усмереног на супротстављање технологијама хибридног ратовања, пре свега дезинформацијама;

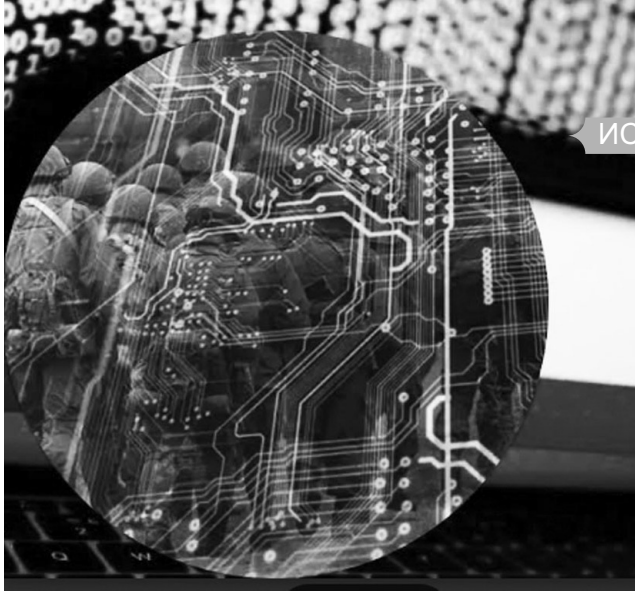
4) формирање основа ефикасне државне политике и система за супротстављање операцијама хибридног рата против руководства и становништва Русије; стварање владине комисије по питању хибридног рата;

5) откривање, идентификација и неутрализација негативних деловања комуникатора, који имају за циљ подривање информационог и духовног суверенитета Русије. Непрестани мониторинг блогосфере и социјалне мрежа у циљу блокирања ширења негативних порука (информација и дезинформација) у руском информационом простору које су усмерене ка расписивању екстремизма и тероризма, међунационалне и међуверске мржње, ширења панике и хаоса међу становништвом;

6) превентивно блокирање свих канала (финансијских, информационих, организационих) и структура пружања иностране помоћи и подршке олигарха (тајкуна) радикалној и екстремистичкој опозицији у Русији;

7) унапређење размене информација и међународне сарадње са савезницима у војној, финансијско-економској и информационо-психолошкој сфери ради спровођења неопходних мера за откривање и отклањање претњи безбедности Русије;

8) системска и циљана неутрализација свих хибридних ратних операција које се воде против Русије.

Управљање информацијама

Информациона рат, срж хибридног ратовања, представља борбу за контролу токова информација. У том контексту кључни задатак представља структурирање информационог простора и управљање токовима информација у властитом интересу. Зато је, по мени, потребно формирати специјалну структуру под јурисдикцијом председника Русије која би представљала одређену фабрику за формирање и ширење позитивних токова информација у глобалном информационом простору у интересу наше отаџбине.

У интервјуу ТВ каналу «Спас» од 29. марта 2017. године, први пут сам јавно изнео идеју о стварању таквог Координационог савета за стратешке комуникације, механизма за формирање активне и офанзивне информативне линије у глобалном информационом простору и спровођење проактивне информационо-аналитичке политике.

Русија је заостајала за Великом Британијом и САД у коришћењу информација као оружја. Ако погледамо руске оружане снаге, на пример, нашу авијацију у Сирији, 2019. године, она је била много ефикаснија него што је била у августу 2008. године током операције присиљавања Грузије на мир. Али у сфери информисања, у области формирања јавног мњења, стварања сопствене информативне агенде, наши резултати су много лошији.

Зато је потребно изградити ефикасне системе информационог супротстављања. Кључне елементе таквог система сам формулисао током јавног предавања на Факултету политичких наука Московског државног универзитета 18. октобра 2024. године.

Државне снаге

Шта Русија треба да уради?

1) Државни савет за информационо ратовање у чији састав морају бити укључени представници државних структура, јавне дипломатије, представници медија, привреде и бизниса, политичке странке, невладине организације итд.

2) Саветник председника Русије за информационе операције који треба да координира активностима информационих и аналитичког одељења државних структура и њиховом сарадњом са снагама за информационе операције Министарства одбране, као и центрима за информационе операције специјалних служби (ФЕБ - Федералне службе безбедности, ФСО - Федералне службе заштите, СВР-Спољне обавештајне службе, Роствардије) и бројних других министарстава и одељења.

3) Управа за контрахибридни рат у оквиру администрације Председника (А. О. Безруков).

4) Државне информационе специјалне снаге (инфоспецназ), потчињене председнику Русије.

5) РОСИНФОРМБИРО (Руски информациони биро) - медијски ресурси Првог ТВ канала, Сврхске државне телевизије и радио-дифузне компаније (ВГТРК) намењени страном аудиторијуму, Медијска информациона агенција (МИА), «Русија

данас», ТАСС итд.)

6) Војска /Снаге за информационе операције Министарства одбране Русије.

7) Центри за информационе операције руских обавештајно-безбедносних служби.

Поред одговора на све веће акције хибридног рата који се води против Русије, важно је да власти појачају своје активности у информационом простору. Не смемо се ограничавати само на одбрамбене позиције. Руски информациона одговор често касни, а ми се често правдамо. Све ово захтева доношење хитних мера и стварање институција за ефективну координацију информационо-аналитичкој сфери.

Предвиђање је најважније

У НР Кини су 19. априла 2024. године (на дан када је створен Стаљинов СМЕРШ), Одлуком ЦК КПК и Централне војне комисије (ЦВК), створене Снаге за информациону подршку Војска информационих подршка - ВИП). Посебност је у томе што ова структура није потчињена Народноослободилачкој армији Кине, већ непосредно Централној војној комисији и генералном секретару ЦК КПК Си Ђипингу.

Способност да предвидимо, предухитримо и водимо операције постаје одлучујућа предност у време растућих геополитичких конфронтација. Постојећи приступи у нашој земљи усредсређени су првенствено на ситуациони одговор и нису прилагођени систематском раду на предвиђању акција непријатеља и сврсисходном формирању повољног информационог поља и освајања победничких позиција за будућност.

С тим вези, америчко искуство у овој области заслужује пажњу, првенствено везано за активности Националног обавештајног савета, који је основан 1979. године, током заостравања Хладног рата између СССР и САД (авганистанска криза) у време председника Џимија Картера. Данас је то центар за дугорочне анализе и стручне процене: Сваке четири године, између објављивања резултата избора и процедуре инаугурације, Савет подноси извештај будућем председнику из серије «Глобални трендови» са описом кључних геополитичких фактора, трендова и предвиђања за период од наредних 15 година. Било је већ шест таквих извештаја. Претпоследњи је објављен крајем 2012. године («Глобални трендови» са описом кључних геополитичких фактора, трендова и предвиђања за период од наредних 15 година - 2030: Алтернативни светови). Због Трампове победе на председничким изборима која је била неочекивана за многе аналитичаре ЦИА, нови извештај Савета је објављен тек 9. јануара 2017. године под насловом „Глобални трендови:

парадокс прогреса» и њему су анализирани безбедносни ризици који очекују свет до 2035. године, Поред глобалних прогноза за 15 година, Савет за америчког председника и чланове Владе припрема више краткорочних процена, тзв. Националне обавештајне процене (National Intelligence Estimates). Ове извештаје припремају експертске групе које не чине само представници служби. На пример, за Русију је задужена Анђела Стент, професор на Универзитету Џорџтаун. Слични аналитички производи још се не припремају у Русији, иако је, раније, директор Спољне обавештајне службе Русије Ј. Примаков покушао да прати овај аналитички тренд, па је ова Служба од 1993. године почела да иступа са отвореним извештајима који су се углавном односили на питања оружја за масовно уништење - ОМУ, док су се само два извештаја тичала политичких питања (ЗНД, НАТО). После одласка Примакова са места директора Службе, та пракса је престала.

Интернет у центру пажње

У том контексту, сада су пожељне следеће стратешке иницијативе:

1) препоручљиво је формирати Координационо експертско-аналитички Савет председника Русије (еквивалент Националног обавештајног савету САД) у чији састав би требали бити укључени руководиоци главних државних и недржавних експертско-аналитичких структура, представници власти и водећи аналитичари земље. Најважнији задатак Савета треба да буде припрема годишњих јавних аналитичких извештаја о следећим темама: «Глобални геополитички и геоекономски трендови у свету», «Хибридни рат против Русије» и «Перспективе и изгледи за формирање мултиполарног света»;

2) оснивање интернет ТВ канала при Координационом експертско-аналитичком Савету, који ће редовно (најмање једном недељно) објављивати информације, аналитичке прегледе тренутне ситуације и очекиване сценарије, као и отварање веб сајта и страница Савета на друштвеним мрежама (Фејсбук, «В Контакте», итд.);

3) стварање посебне непрофитне организације у форми фондације, чији би главни оснивач могла постати нека од великих државних корпорација (нпр. Газпром, «Роснефт»...) Прелиминарни назив специјалног фонда могао би бити «Аналитика безбедности». Фондација би се могла ослонити на америчко искуство (Стратифор - издавачка кућа и глобална обавештајно-аналитичка компанија, основана 1996. године у Остину, држава Тексас).

(Наставља се)

КАКО ДО КЊИГЕ
Књига „Јалта 2 и крах империје паразита“ Игора Николајевича Панарина, из које доносимо одломак о хибридном рату може се наћи путем сајта .
www.vojnknzara.com

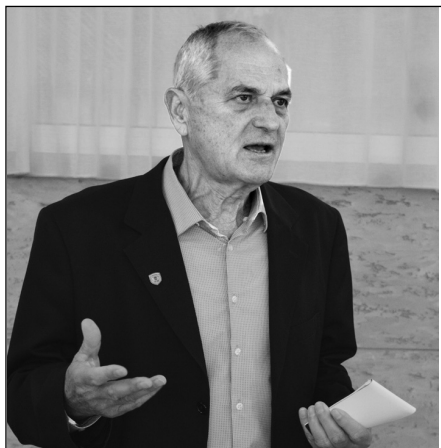
Сустрет некадашњих питомаца 27. класе Војне академије КоВ

ПРОЖЕТИ ПОСЕБНИМ ДРУГАРСТВОМ

Нарочита генерација официра, могло би да се каже за колектив који је завршио школовање 1974. године. Та класа је изнедрила 13 генерала, а њих двојица су обављала дужност начелника Генералштаба.

Припадници 27. класе Војне академије КоВ, по свему судећи, рекордери су по броју окупљања након завршетка школовања. Недавно окупљање у новобеоградском ресторану „Дрен“ је тринаесто од 1974. године, када су унапређени учин потпоручника. Колико нам је познато, они су и једина генерација официра која је снимила документарни филм о класи. Та генерација се убраја и у ретке које су објавиле монографију.

Да би се дочарала та генерација освечених бранилаца народа и државе, најбоље ће помоћи изношење основних података о класи. На почетку школовања било је 291 младића из свих крајева Југославије. Са успехом Војну академију КоВ

„Класићима“ се обратио Миломир Миладиновић

завршио је 183 војних студената. Та генерација изнедрила је двојицу начелника генералштаба – генерал-мајора Драгана Паскаша у Војсци Југославије и Цвијетка Савића у Војсци Републике Српске. Током службовања њих 13 унапређено је у чин генерала. Генерал-потпуковник Миломир Миладиновић с успехом је обављао дужност заменика команданта Друге армије. Тројица официра из те чувене 27. класе су била на челу управа министарства одбране или генералштаба. Тројица су докторирала, а тридесетак њих командовало је пуковима или бригадама. Прва су генерација која је имала наставу по новом Наставном плану и програму и први су добили индексе. Неколико тих бивших питомаца успешно су се опробали као писци, сликари, вајари...

На последњем сустрету другова из 27. класе и вероватно је то „другова“ најречитија „легијимација“ генерације официра, чије су заслуге у одбрани земље одиста велике, најпре се колегама обратио Миломир Миладиновић:

„Учили смо и оспособљавали се за одбрану земље. Тенкисти су били на тенковима, артиљерци на вучним возилима, инжењерци на инжењеријским

машинама, пешадинци су наступали пешке као љута пешадија, али смо сви решавали тешке задатке. Нико се није огрешио о правила које смо током академије учили. Били смо једни другима надређени, што је показао и овај сустрет. Постали смо родитељи, деде, велики број потомака нас је превазишао, на шта морамо да будемо поносни. Треба да се виђа-

мо и убудуће. Нека нам је срећно данашње окупљање,“ рекао је Миладиновић.

Потом је појединачно, па и поименце поздравио класиће који су дошли из различитих крајева, међу којима и „једну сламку међу вихоровима“ госпођу Дунавац. Речено је и то да неколиким „класићима“ није могло да се уђе у траг, јер им нису познате адресе.

Припадници рода пешадије

Заједнички снимак окупљених припадника 27. Класе

Језик наш насушни

ПРОДАВЦИ МАГЛЕ

Само један јубилеј бивши питомци 27. класе нису обележили. Реч је о 35 година од завршетка школовања. Кажу да ће се потрудити да досегну двадесето окупљање.

Миле Станојковић је службовао у Охриду, Битољу, Велесу, Параћину, Нишу, Лесковцу. Током агресије НАТО-а 1999. године био је на Косову и Метохији и то на истуреном командном месту на Чаглавици.

„Сећам се кад смо били у контроли и враћали се назад, поклопили нас авиони касетним бомбама и морали смо да се склањамо у тунел. Није било губитака. И данас бих се борио. Морамо да бранимо Отаџбину. Син са снајом су у Охриду а ћерка са зетом у Чикагу. Живим у Нишу и командира сам генералу Владимиру Лазаревићу. Био сам десна рука генералу Небојши Павковићу. Тражио је да ме прекомандују на дужност начелника Кабинета у Генералштабу, а генерал Лазаревић је захтевао да останем на дужности начелника Одељења за оперативне послове... Генерал Павковић био је прави командант, интелигентан, сналагљив, предузимљив. Није требало да иде у Хаг. Памтимо га као изузетног човека и друга“, наводи Миле.

Благоје Љубисављевић нас је обавестио да је један од њих постао прадеда. Он лично учествовао је на недавно одржаној паради.

„Године нас газе. Са лошим смо здравственим билтенима. Ево, Синиша Стојковић са Југа Србије на овај сусрет је дошао уз помоћ ортопедских помагала и супруге. То што смо се данас састали треба да захвалимо нашем колеги Милану Ђокићу, да се крећемо да размењујемо искуства и да трајемо. Он је жива енциклопедија класе. Зна имена све наше деце, сваког нашег унука“ наводи Љубисављевић.

И Миодраг Милић истиче да је Ђокић алфа и омега класе, да свакога појединачно зове телефоном и обавештава их о новинама и догодовштинама.

„Зна податке о свакоме од нас. Пита ме за најмлађег унука Вукашина који има две године. Саткан је од ентузијазма, воље, упорности, разумевања и племенитих намера. Срећа је имати таквог човека, Живахан је, спреман да помогне, не жали свој труд. Бринуо се што један наш колега није дошао и установио да га је завејао снег у планини. Установио је и блато према Бабушници. Сваку чињеницу о класи напамет зна“, вели Миодраг Милић.

Међу „класићима“ је и Михајло Гергар који је војевао од Словеније до Косова и Метохије. О њему се могло нарочито чути 1991. године, када је у тешким условима организовао пробој из касарне „Логориште“ у Карловцу. После агресије НАТО-а био је командант Војног одсека у Пироту, који је проглашен за најбољи у СРЈ. Јунак Михајло остао је у свему скроман. Једноставан и челичан као тенковска јединица којом је командовао.

Другарство је легитимација 27. класе. Негује се брижљиво и чува од сваке врсте насртаја.

Нека врста човечне осовине, како кажу „класићи“ јесте управо Милан Ђокић. Највећу улогу одиграо је приликом снимања документарног филма „Прохујало са вихором“ и писања монографије о класи која је промовисана 2016. године. Он већ разматра нови повод за окупљање класе. Нек' се чује, нек' се зна.

3. П.

Пре неколико дана „замолила“ ме супруга да у „Универекспорти“ купим детерџент за прање посуђа. Мислио сам да ћу међу многим пластичним боцама, као и много пута раније, узети прву на којој пише „Детерџент за ручно прање посуђа“. На моје велико изненађење, нисам нашао ниједну. На свим паковањима хемијских производа види се само фабричко име: CIF, BREF, SILAN, FAIRY, PERWOLL, ARIEL, LENOR и тако редом.

Изнад, испод и поред имена још је мноштво ситнијих натписа на енглеском, али знањем енглеског језика неће вам помоћи. Уз име производа стоји: „universal“, „absolute“, „relaxed“, па онда „pine“, „apple“, „orchid & rose extracts“, „cream dew“, „perfume pearls“, или строго научно „microparticles“, „microcapsules“, „extra power“, „disinfectant power“, „7 technologies in 1 wash“, „2 in 1“, „up to 2x thicker“, па вас охрабрују натписима „feel attractive“, „makes things look like new“, „renov color effect“, да би завршили чисто поетским описом као „color magic“ или „mountain spring“. Сапуни су мањи проблем, јер их је лако препознати по облику, али ни на њима нема речи „сапун“ ни на ком језику. Уместо тога пише „aroma therapy“ па „beauty cream bar“, „natural & soft“, „lemongrass & olive oil“, „mystic moments“ итд.

Значи, ако сте песничка душа, можда ћете стварно поверовати да се у боци, кеси или кутији крију борови, јабуке, руже, орхидеје, роса, бисери, или нешто универзално, комплетно, апсолутно (али шта) и до два пута гушће (од чега), да ће ваш дом испунити лековите ароме, магија боја и планинско пролеће, да ћете доживети „мистичне тренутке“ перући руке сапуном те и те марке. А ви сте можда желели да знате шта је унутра (детерџент, омекшивач, одмашћивач, средство за дезинфекцију, шампон), и ако је детерџент, да ли је намењен прању рубља, вуне, посуђа, керамике или нечег другог. Произвођачи се не баве тако баналним стварима. По свему судећи, о садржају етикета нису одлучивали ни хемичари ни техничари, ни стручњаци за трговину, него маркетиншки „спин доктори“, научени само да продају маглу.

Неко ће рећи да је требало само да окренем боцу и да погледам етикету на полеђини, где су дати потребни подаци. Тачно: дати су на словеначком, словачком, чешком, румунском, мађарском, бугарском, албанском, руском, украјинском и још неким језицима. На српском језику их готово да нема, мада вам може послужити верзија под скраћеницом „HR“ или „BiH“. Невоља је само што је због те силне гомиле језика слог испало толико ситан и густ да је тешко и наћи одређену верзију, а камоли прочитати је без лупе.

Могуће је да произвођачи рачунају да ће само фабричко име подсетити купца на неизбежне телевизијске рекламе, у којима озарене домаћице падају у екстазу пред машином за прање рубља или посуђа. Или можда сваки од њих замишља да ће управо име његовог производа постати симбол детерџента, пар екселанс, онако као што су некадашње марке „Ималин“ и „Каладонт“ постале заједничко име, или као што кажемо „пијем кока-колу“ без икакве потребе да додајем о „освежавајући напитака“. Међутим, с обзиром на конкуренцију, мале су шансе за тако нешто. Било би ипак боље да уместо свих микрочестица, микрокапсула, планинских пролећа, ароматерапија и осталог напишу на етикети, као некада, „детерџент за то и то“. Макар и на енглеском, ако не може другачије.

Здравко Зељковић

Како до родне куће
Милунке СавићПОТРЕБНА
ПОПРАВКА ПУТА

Био сам у родној кући (Спомен-дому) Милунке Савић наше најпознатије херојине из балканских и Првог светског рата, у којима је она одликована највишим југословенским и француским одликовањима. Кућа и околина лепо изгледају а за то се побринула борачка организација из Рашке.

Како сам дошао до куће не питајте. Много сам ризиковао, пешачио и назор прешао којекакве препреке. Аутомобилом би се могло доћи кад би неко редовно поправљао пут.

Заслужила је Милунка Савић више, јер има још људи који постоје захваљујући само њој. Наиме, она је после ратова одгајила пуно малиша-

на-ратне сирочади у својој кућици на Вождовцу у Београду и то само својим трудом, муком и о свом трошку. Неки од њих су и сада живи.

И сви други саборци и њихови потомци требало би да је се чешће присете. Уместо тога неки прођу крај њеног споменика у Јошаничкој Бањи, а и не знају да је и она ту још са нама и остаће вечно.

Дакле, сви би требали да се побринемо да се одржава пут до њене родне куће на врлетима Копаника у селу Копривица. Учинимо сви понешто да се до њене куће може доћи и возилима.

Ратко Цветиновић,
војни пензионер, Земун

Сусрет негдашњих питомаца 24. класе ВСВТШ Рајловац

РАСТАНАК ЈЕ БИО ТЕЖАК

Већ дуже време одређени број војних пензионера, старости седамдесет и више, а некадашњих питомаца 24. класе ВСВТШ Рајловац, активно се дружи и виђа на разним локацијама око Београда.

Дружење бивших питомаца добило је још више на квалитету оснивањем Вибер групе „XXIV класа“, тако да се комуникација међу „класићима“ проширила и на околне државе у којима многи живе. Захваљујући међусобној комуникацији вратио се стари сјај другарства, а како и неби, кад све што један човек прво проба у животу, управо је у том раздобљу од 14. - 18. година.

Следећи и поштујући та дружења,

основао је и фонд. Веома брзо, тај фонд је достигао за пензионерске услове респектабилну цифру. Сматрајући логичним да следећи корак буде сусрет класића - пензионера на једном месту и у што већем броју, избор је, на иницијативу класића из Словеније и Србије, пао на Брежице. Као град удаљен четрдесетак километара од Загреба, био је погодан за окупљање класића из Хрватске и Словеније. Речено, учињено. Група класића пензионера из Србије, боравила је 7. и 8. октобра у Брежицама.

По доласку и поздрављању, домаћини су повели госте у обилазак познате винарије у околини Брежица. Љубазни власник је

показао винарију, понудио вина изваредног квалитета, уз богате сендвиче.

По повратку у ресторан одржан је емотиван говор везан за питомачки и уопште младалачки живот. Излагање је прихваћено и топло поздрављено. Један од домаћина говорио је о историји Брежица и околине.

Уз опуштено и пријатељско дружење, послужен је ручак-вечера а разговарало се о породичним стварима и о чему би пензионери, ако не о здрављу и питомачким данима. Дружење је настављено до дубоко у ноћ. Сутрадан, по изваредном доручку, обишли су Чатешке топлнице, Церкље, а све се завршило опроштајном кафом у бившем Дому ЈНА у Брежицама.

Као и сваки растанак, и овај је био емотиван, али и чврсто обећавајући да се ускоро срести на некој другој локацији.

Давор Штркаљ

Одата пошта ослободиоцима Батајнице

ВЕЛИКА ДЕЛА СЕ ПАМТЕ

Месна организација УВП Батајница у сарадњи са МО СУБНОР Батајница, 23. октобра обележила је Дан ослобођења насеља у Другом светском рату.

У центру Батајнице поред споменика окупиле су се борци, потомци и поштоваоци, а на скупу је говорио Саво Богуновић, председник борачке организације овога насеља који је поздравео присутне, захвалио им што су дошли, те такође говорио како је ослобођена Батајница.

Скупу се обратио и председник бораца Београда Боро Ерцеговац, који је говорио

Сусрет ветерана Гарде

ВЕРНИ ОТАЏБИНИ И НАРОДУ

Недавно су се у новобеоградском ресторану „Дрен“ сусрели припадници Удружења ветерана Гарде. Њих више од 90 дружили су се и присетили дана када су извршавали тешке и одговорне задатке. Поздравио их је председник

Удружења Миодраг Панић, генерал-потпуковник у пензији. У улози домаћина он је поименце обавестио скуп о томе ко није дошао и разлог што се није одазвао. Испрличавши анегдоту о пуковнику Јелачи који редовно дође на турнир шаха за Дан

о значају ослобођења Београда и приградских насеља, залажући се за боље одржавање меморијала.

На Споменик палим борцима положени су венци и цвеће ГО Земун, МЗ Батајница, ГО СУБНОР Београда и МО Батајнице, Сурчина, Јакова и Младеновца, Шесте личке дивизије. Венац је положила и Јелица Павловић, чији је син Александар погинуо 1991. године у Вуковару.

У име МО УВП Батајница, венац је положила делегација коју су чинили Мирјана Шари, Драгош Бадњар и Момир Котлаја.

И овога пута, представници борачких организација и војних пензионера исказали су високо поштовање према жртвама које су пале за ослобођење Батајнице у Другом светском рату.

Р. Спахић

војних ветерана, онда у налету победи три партије и одмах се врати назад, казао је да гардисти редовно прате информације на вајбер групи и да су о свему добро обавештени. Позвао је присутне да се окупљају када год су у прилици и да је гардијско другарство нешто посебно. Подигао је и чашу у знак здравце за здравље колега и њихових породица.

Миломир Миладиновић, један од команданата Гарде позвао је присутне да се до наредне седнице Скупштине одреде за датум који ће славити као Дан ветерана Гарде. Поменуто је да би то могао да буде 4. новембар који је дуго обележаван као Дан Гарде или Митровдан који се празнује 8. новембра.

Скуп је обавештен да је осморо гардиста учествовало на овогодишњој паради „Снага јединства“. Удружење је установило посебне мајце са знаком Гарде које су

веома добро прихваћене.

„Задовољство је да се оволики број људи одазвао. Највећа вредност састајања је то што гардисти имају идеје за даље дружење. Прошли смо тешке године, време рата, време мира, разних догађања. Опстали смо као Гарда, као људи који се међусобно уважавају.

Најтежи дан у Гарди био ми је 2. октобар 1991, када смо извршавали ратни задатак. Деблокирали смо једну касарну. Када је требало да нас подрже артиљерија и авијација, ватра је изостала... Развила се жестока борба...

Било је и шаљивих момената. Једном смо се спремали за вежбу у којој је било предвиђено и гађање. Било је изузетно хладно. Пре почетка вежбе обилазимо положаје артиљерије, тенковских јединица. Потапшам младића по рамену и питам га је ли хладно? Нешто је промрмљао, што нисам разумео. После ми каже потчи-

њени: Знате шта Вам је рекао - и Вама је хладно, али се Ви трсите да није“, казао је Панић.

Гарда је елита војске, у служби народа и државе. Државни протокол незамислив је без плавих гардијских униформи и посебне врсте чизама. Та формација обезбеђује председника државе и чува најважније објекте. Баштини традицију дугу готово два века.

„Били смо у Корпусу специјалних јединица. Познати смо по изузетном односу према послу, патриотизму, храбрости и одлучности. Увек смо ишли испред наређења, догађаја. Дошао сам у гарду 1974. године, после завршене Војне академије КоВ. Био сам командир вода, па чете, батаљона, начелник штаба и команданта Гардијске бригаде.

Извршавали смо наменске задатке. Овде су људи који су били на највишим оперативним дужностима у нашој војсци, укључно на стратегијском нивоу. Недовољно је познат податак да је чак 30 официра унапређено у генерале, а отпочели су службу у Гарди.

У Гарду се примају старешине по посебним критеријумима. Они су елита војске, врхунски борбени специјалци. Војници посебног кова, спремни на жртвовање. Тешко је дочарати припадника гарде“, навео је Миломир Миладиновић.

Ветерани Гарде веома су ревностни у неговању слободарских традиција. Тако ће ускоро једна група да отпутује на Кајмакчалан и да тамо и у Зејтинлику ода пошту неустрашивим српским јунацима.

3. П.

Колубарска битка била је епска борба у којој је исцрпљена и без муниције српска војска извојевала победу, у чему је најзначајнију улогу имао Живојин Мишић

Колубарска битка

ПОБЕДА ОДЛУЧНИХ БРАНИЛАЦА

Иако је српска противофанзива изведена под изузетно тешким условима: без свежих снага и већег прегруписавања, њен успех се заснива на правилном избору момента, на изненађењу и на правилној процени ситуације у којој се противник привремено налазио. Ретко се може наћи у историји пример да је једна војска после повлачења, под тако тешким условима, успешно и без ангажовања свежих снага извршила противофанзиву као српска војска у колубарској бици.

рејону Маљена у којима је разбијен Маљенски одред.

Велики губици обе стране

Након вишеседмичних огорчених борби аустроугарске трупе су 25. новембра заузеле Човку, а Моравска дивизија I позива била је принуђена да се повуче на Крменицу. У борбама за Човку обе стране претрпеле су велике губитке - Аустријанци 3.225, а Срби 4.200 људи. Због губитка Маљена и Човке и недостатка артиљеријске муниције српска Врховна команда је 26. новембра проценила да је ситуација за даље вођење одбране неповољна и одлучила да правовремено припреми повлачење на нове положаје, како би скратила фронт и створила услове за прелаз у противофанзиву. Истог мишљења био је и командант 1. армије генерал Живојин Мишић. У духу ове одлуке 29. новембра је почело повлачење српске војске на нове положаје. Аустроугарске групе извршиле су такође померање. Међутим, због тешкоћа у снабдевању и великих губитака Поћорек је наредио да се операције прекину, а снаге поуне и прегрупишу. Аустроугарска 5. армија померила се на североисток, заузела Београд и добила задатак да нападне северни део српског фронта на линији Варовница- Космај да би се 6. армија померила на север и покрила фронт 5. армије.

Офанзивна етапа (3-15., децембра). Док су се аустроугарске трупе прегруписавале,

српске трупе су се сређивале на новим положајима.

Пошто је оценила да је дошао моменат за противофанзиву, српска Врховна команда је 3. децембра наредила 1, 2. и 3. армији и Ужичкој војсци да енергично нападну противника на својим фронтима и принуде га на повлачење, а трупе Одбране Београда да са својих положаја одбраном обезбеђују десни бок и позадину 2. армије.

Овладавање сувоборским гробеном

Српска 1. армија кренула је у напад у 7 часова и изненадила аустроугарску 50. и Комбиновану дивизију, које су се у нeredу повукле оставивши три официра и 405 војника и четири хаубице са 1.000 граната. Следећег дана напад је продужен, па је 1. армија 5. децембра у подне овладала Простругом, а до краја дана и целим сувоборским гробеном, где су се задржале све дивизије осим Дунавске I позива, која је на иницијативу свог команданта, гонећи аустроугарске делове правцем Рајац - Цугуљ - Бачинац, избила око 23 часа на Конџујско брдо и Цугуљ, где је задржана од јачих противничких снага. Тако је 1. армија већ 5. децембра пробила фронт аустроугарске 6. армије на Сувобору и предузела гоњење у правцу Ваљева.

Друга армија кренула је у напад 3. децембра у 10 часова, потисла предње

Предузимајући повлачење са Дрине, српска Врховна команда имала је намеру да прими одсудну битку на положајима код Уба и Ваљева.

Дефанзивна етапа (16. новембар - 2. децембар). Међутим, сталне борбе, повлачење, губици, хладно време, киша, снег и друге невоље учинили су да се све више смањује бројно стање српске војске, а да се повећава оскудица свих врста материјалне опреме (нарочито артиљеријске муниције). Енергично гоњење од аустроугарских гонећих одреда довело је до снажног притиска ка Ваљеву, Убу и Обреновцу. Због свега тога, а и због изнурености трупа и немогућности да се на време изврши попуна људством и артиљеријском муницијом, српска Врховна команда је одлучила да не прими битку код Ваљева, већ да продужи повлачење на положаје на десној обали Колубаре и Љига.

Према овој одлуци 2. и 3. армија су се повукле у току 14. и 15. новембра, а 1. армија у времену од 14. до 17. новембра. После извршеног повлачења српска војска је заузела распоред: на десној обали Колубаре од њеног ушћа у Саву до ушћа Љига и на десној обали Љига до р. Качери на положајима: Гукоши - Бачинац - Рудо - Маљен - Црни врх - Велики Приседо - Кадињача - Поникве, с циљем да се на новим положајима изврши попуна јединица и у погодном моменту пређе у противофанзиву.

Тешка ситуација за Прву армију

Аустроугарске трупе су 16. новембра избиле на Колубару и Љиг. Претпостављајући да ће Срби оставити слабе заштитничке делове на Колубари, Љигу, Сувобору, Маљену и Козомари, а да ће главне снаге груписати у рејону Аранђеловца и Рудника, команда аустроугарске Балканске војске одлучила је да са 5. армијом и 13. корпусом из 6. армије продужи гоњење преко Колубаре и заузме висове на десној обали, ради заштите транспорта железничком пругом Обреновац - Ваљево, а да 15. и 16. корпус остану у рејону Ваљева. Продужавајући дејства у духу ове одлуке, 5. армија и 13. корпус, после борби које су се развиле око прелаза на Колубари, постигли су до 18. новембра само делимичан успех зауевши с. Конатицу и Лазаревац. Истовремено су вођене тешке борбе на истакнутом делу положаја српске 2. армије код Враче-брда и Човке. Пошто је после борби око прелаза на Колубари увидела да се на положајима не налазе само српске заштитнице, већ и главне снаге, Команда Балканске војске је 20. новембра у битку према српској 1. армији увела и 15. и 16. корпус.

Увођењем у борбу 15. и 16. корпуса српска 1. армија доведена је у тешку ситуацију јер је према њеним трима дивизијама наступало шест аустроугарских дивизија, од којих четири брдске. Због такве ситуације српска 1. армија се ноћу 21/22. новембра повукла на гробен Сувобора, а Врховна команда ју је појачала Дринском дивизијом I позива из 3. армије. Аустроугарски 15. и 16. корпус продужили су надирање и већ 22. новембра поподне избили пред фронт 1. армије, која је на левом крилу тешко одолевала притиску. У току 24. новембра вођене су огорчене борбе у

Издазак на положаје изискивало је много труда и вештина

Српска артиљерија није имала довољно муниције

делове 13. и 8. корпуса, али је следећих дана задржана на Кременици. Трећа армија и Ужичка војска прешле су такође у напад 3. децембра, али због јаког отпора аустроугарских снага постигле су само локалне успехе.

Да би поправио ситуацију код 6. армије, генерал Поћорек је наредио да 5. армија што пре изврши напад на северни фронт. У току 7. и 8. децембра на овоме фронту су вођене огорчене борбе између српских трупа III позива и аустроугарског Комбинованог корпуса. Уз помоћ Тимочке дивизије I позива трупе Одбране Београда и поред критичне ситуације 8. децембра спречиле су пробој северног фронта.

Продужавајући гоњење, 1. армија је 8. децембра заузела Ваљево, а изјутра 9. децембра напала 16. корпус северно од Ваљева и принудила га на повлачење ка Шапцу.

Заузимањем гребена Сувобора и разбијањем 16. корпуса угрожени су бок и позадина 15. корпуса, па је и он отпочео повлачење, а 3. армија је одмах прешла у гоњење. Комбинована и Тимочка дивизија II позива избиле су 8. децембра између Љига и Топлице на Колубари, док је Дринска дивизија II позива ушла у састав 2. армије. Успех 3. армије и повлачење 15.

корпуса изазвали су повлачење 13. корпуса, па је 2. армија 8. децембра избила на Колубару. Ужичка војска је продужила напад и после краћих борби у рејону Ужича избила на Дрину.

Прозрене Поћорекове намере

Увидевши да је изгубио битку, Поћорек је наредио 8. децембра да се 6. армија повуче преко Шапца у Срем, а 5. армија појачана 13. корпусом да заузме положаје на мостобрану у залеђу Београда као основу за будућу офанзиву.

Српска Врховна команда је врло брзо прозрела Поћорекове намере, па је наредила да се тежиште операције пренесе на супротно крило, према аустроугарској 5. армији. Према овој одлуци, 1. армија је продужила гоњење у правцу Шапца, а 2. и 3. армија и трупе Одбране Београда 11. децембра су отпочеле напад на аустроугарску 5. армију и присиле је на повлачење ка Београду, одакле се ноћу 14/15. децембра повукла на леву обалу Саве, Српске трупе су 15. децембра изјутра ушле у Београд, чиме је Колубарска битка завршена, а Србија потпуно ослобођена.

Поседањем положаја на Колубари, Љигу и Сувобору српска Врховна команда је тежила да борбом створи потребно вре-

ме и изнури аустроугарску војску, а да после попуне својих јединица у погодном моменту пређе у противофанзиву. Како у томе није успела због снажног аустроугарског надирења и недостатка артиљеријске муниције, повукла је своје трупе на нове положаје, чиме је скратила фронт и целисходније груписала своје снаге и створила повољније услове за противофанзиву.

Командант 1. армије генерал Живојин Мишић има посебне заслуге за правовремени почетак и успех противофанзиве. Заправо, Мишић је повукао своју армију испод удара аустроугарске 6. армије на положаје код Горњег Милановца, а то је принудило српску Врховну команду да повуче снаге из Београда, што је навело генерала Поћорек на одлуку да пребаци 5. армију на београдски правац. Српска противофанзива почела је управо у тренутку када је 5. армија померала своје снаге и била ван дејства и када је 6. армија морала да развучи свој фронт на онај део који је до тада држала 5. армија, што је било пресудно за успех.

Остварено потпуно изненађење

Пратећи развој догађаја на фронту, српска Врховна команда на време је уочила најповољнији моменат када је требало предузети противофанзиву, чиме је остварено потпуно изненађење, а ударом 1. армије на Сувобор противник је погођен на најслабије место, јер је његов борбени поредак, раздвојен испресецаним земљиштем, био слабији него на осталом делу фронта. Према томе, био је правилан план српске Врховне команде: да најпре туче аустроугарску 6. армију и одбаци је преко Колубаре, а потом да туче 5. армију.

Иако је српска противофанзива изведена под изузетно тешким условима: без свежих снага и већег прегруписавања, њен успех се заснива на правилном избору момента, на изненађењу и на правилној процени ситуације у којој се противник привремено налазио. Ретко се може наћи у историји пример да је једна војска после повлачења, под тако тешким условима, успешно и без ангажовања свежих снага извршила противофанзиву као српска војска у колубарској бици.

Победом у колубарској бици још више је порастао углед Србије код њених савезника. Победа је нарочито одјекнула међу југословенским народима под Аустроугарском и још више их подстакла на акције за победу југословенске идеје.

Колубарском битком завршене су операције 1914. године које је аустроугарско командовање замишљало као „војничку шетњу до Ниша“. Завршиле су се њиховим тешким поразом и великим губицима који износе само у колубарској бици око 100.000 људи, од чега је било заробљено 323 официра и 42.215 подофицира и војника. Међутим, целокупни губици Аустроугарске у рату 1914. године против Србије и Црне Горе износили су, према њиховим службеним подацима, 7.592 официра и 266.212 подофицира и војника. Насупрот њима српски губици су износили: 132.000 војника и старешина, од чега 22.000 погинулих, 91.000 рањених и 19.000 заробљених.

В. И.

Живот из дана у дан

ВИТАМИНИ

ИЗ ХРАНЕ НЕДОВОЉНИ

Дијететски суплементи не могу да буду замена за разноврсну исхрану, али понекад су ове таблете неопходне да би организам био здрав, подсећа Душан Обрадовић, фармацеут и стручњак медицинске биохемије

Душан Обрадовић на промоцији књиге с рецензентима Брижитом Ђорђевић и Драганом Јови

У идеалном случају, уравнотежена и разноврсна исхрана требало би да задовољи потребе за микронутријентима. Међутим, младе и особе средњих година које живе и раде брзим темпом, које немају времена за редовне оброке, које се нездраво хране, често држе дијете или пуше, свом телу не обезбеђују довољно хранљивих материја, витамина, минерала...

Чак и благи недостатак микронутријената може довести до општег умора, смањене отпорности на инфекције, когнитивног пада, смањене концентрације и будности.

Овако у књизи „Витамици у исхрани и здрављу“ (издање „Дата статус“) пише Душан Обрадовић. Он је стручњак с дугогодишњим искуством у областима фармације, медицинске биохемије и броматологије (наука о храни, вредности намирница). Дуго се бави додацима исхрани, односно дијететским суплементима, па је о томе недавно објавио врло темељну, свеобухватну књигу на 420 страна.

У историји цивилизације има мало примера који су невероватно занимљиви, пуну научног одушевљења, оптимизма,

посвећености, али и подметања, поткрадања, потцењивања резултата испитивања, као што је то случај с открићем витамина - наводи Обрадовић.

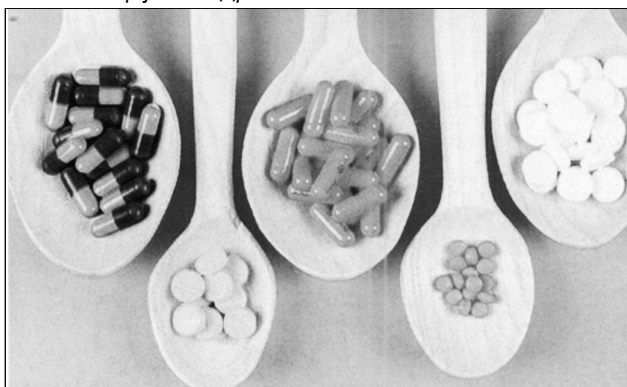
Он подсећа да су открића већине витамина ишла обрнутим редоследом: од болести дефицита ка открићу физиолошке

улоге, изолацији, одређивању хемијске структуре и синтези. Историја проналазака витамина је, у ствари, узбудљива повест и прича о вишевековној људској неверици и порицању да узрок настанка скорбута, рахитиса, бериберија и пелагре, поред јасних доказа, нисутоксини или бактерије, већ недостаци неких есенцијалних састојака хране, на почетку 20. века, препознатих као витамини.

Током еволуције човеков организам је изгубио способност синтезе витамина, зато се они као незамењиви или есенцијални хранљиви састојци морају уносити у организам већином из спољних извора. Храна је главни спољни извор. Витамини се означавају и као микрохранљиви састојци или микронутријенти, јер у количини од неколико микрограма или милиграма могу задовољити дневне потребе организма. Једини изузетак је витамин Де који се ствара у кожи, под дејством сунчевог ултраљубичастог зрачења и донекле витамин Ка и биотин које могу синтетисати цревне бактерије. Зато дужа примена антибиотика уништава цревну флору и може да доведе до хиповитаминозе. Извори витамина могућа буду и додаци исхрани (дијететски суплементи) у случају када постоји оправдана потреба за њиховим коришћењем - објашњава аутор.

Витамин Де

Витамин Де доприноси смањењу ризика од падова повезаних с губитком равноте-

КОМЕ СЕ САВЕТУЈУ СУПЛЕМЕНТИ

	Витамин
Особама старијим од 50 година	Де, Бе12, фолна киселина
Жене у репродуктивном периоду	Де, А, Це, фолна киселина
Жене које доје	Де
Особе тамног тена, везане за кућу	Де
Вегани	Де, Бе12

ОСАМ ПРАВИЛА

Др Обрадовић даје и објашњење како да се смањи губитак витамина у храни током кувања:

1. скратити време кувања,
2. кувати са што мање воде,
3. минимално љуштити воће и поврће (кора је најчешће право складиште витамина), осим у случају употребе пестицида када је најбоље опрати воће/ поврће у топлој води,
4. ако је за припремање јела потребно сецкање воћа или поврћа, то учинити у што већим комадима,
5. кувати у покривеним судовима, јер се тиме скраћује време кувања,
6. кувати поврће само да омекша,
7. воду у којој је кувано поврће употребити за припремање супа или сосева,
8. јелојести одмах када је готово, акото није могуће, што више скратити време чувања готовог јела.

же и мишићном слабашћу, а ти падови су фактор ризика за прелом костију мушараца и жена старијих од 60 година.

Изузетно је важно да се одреди када и зашто је потребно обезбедити повећан унос витамина Де кроз промене у исхрани или преко додатака исхрани. Ако се дневни унос овог витамина повећава само кроз храну, то тражи велику промену начина исхране. У недостатку излагања сунчевом зрачењу и обогаћених намирница, постоји опасност да исхрана постане једнолична с великим уделом масне рибе и изнутрица - наводи аутор.

Подсећа да је још тридесетих година

Богатство витамина је у поврћу и воћу

прошлог века у САД проведен програм обогаћивања млека ради смањења стопе оболевања од рахитиса. Још тада су осим млека и неке друге намирнице, па чак и пиво, обогаћиване витамином Де. Ова мера била је изузетно ефикасна у спречавању рахитиса.

Међутим, током педесетих година 20. века дошло је до промене овог става. Обогаћивање хране витамином Де забрањено је у Великој Британији и многим другим земљама. Велики број случајева хиперкалцемије код деце, приписан интоксикацији с витамином Де, био је одлучујући разлог за забрану. При чему ни до данас није разјашњено да ли је то био стварни узрок.

Обрадовић нема дилему: с обзиром на то да је дефицит витамина Де присутан у свим популационим групама, тоје потребно обогаћивати намирнице намењене цело-

купном становништву. Зато се у САД, Канади, Финској и другим земљама намирнице (најчешће млеко и воћни сокови) обогаћују витамином Де2 или Де3. Одско-ра и у Србији може да се купи млеко обогаћено витамином Де3.

Он, међутим, наглашава да се додаток исхрани не може користити као замена за разноврсну исхрану. Правилницима је прописано да се то мора увек истаћи на спољашњем паковању. На основу анализе ризика увек морају да се назначе и максималне дозе витамина и других микронутријената у додацима исхрани. У реалном животу постоје одређене групе становништва и здравствена стања у којима се препоручује коришћење витаминских додатака исхрани.

Обрадовић указује и на својеврсни парадокс: с побољшањем социоекономског статуса, раније потхрањено становни-

штво почиње нездраво да се храни. У исхрани се повећа удео угљених хидрата и масти на штрб беланчевина, витамина и минерала. Последњих 30 година просечан енергетски дневни унос у скоро свим деловима света повећао се више од 160 одсто. Повећање енергетског уноса се највећим делом заснива на порасту удела биљних масти (30 одсто) и рафинисаног шећера у свакодневној исхрани.

Опасност од авитаминоза

Занимљиво је објашњење зашто су авитаминозе у Југославији из 1939. и данас актуелне. Резултати испитивања исхране одраслог становништва Србије из 2013. године показују да је унос угљених хидрата и масти повећан на рачун протеина, витамина, минерала. Према тој студији, само 12 одсто Срба једе рибу два пута недељно, док 46,5 одсто свакодневно конзумира воће, а 57,1 одсто поврће. Међутим, 54,4 одсто одраслог становништва Србије уопште не једе воће, док 49,2 одсто нема поврће у свом свакодневном jelовнику. Последњи доступни резултати из 2019. године из Извештаја о здрављу Републичког завода за статистику скоро су неизмењени.

Да ли је онда неоправдано поставити питање у којој мери се опасност од обољења авитаминозне или хиповитаминозне природе изменила или смањила у односу на ситуацију од пре 83 године када је на исте упозоравао др Иванић, пита се аутор књиге.

Све нас додатно треба да забрине његово упозорење да уколико се не престане с активностима које угрожавају климу, нестаће природни биљни витамински ресурси и нестаће хране богате витамином, органским супстанцама које уистину живот значе. Будуће генерације морају да схвате како витамински додаци исхрани не могу бити замена за разноврсну, витаминима богату исхрану. **Славица Ступарушић**

Како побољшати слух

ТЕХНОЛОШКИ БУМ

Један од најчешћих здравствених проблема у свету, који веома лако може да се реши, јесте оштећење слуха. Статистике указују да једна од шест одраслих особа има оштећен слух. Тестирања су потврдила да две трећине одраслог становништва наше планете изнад од 70 година живота има оштећење слуха. Тај проблем повећава ризик од настанка деменције и депресије, због друштвене изолације услед смањења когнитивне функције.

Оштећење слуха утиче на квалитет живота много више него што се сматра.

Управо из поменутих разлога, у ото-аудиолошким центрима ZONEX свакој особи и сваком решењу приступа се индивидуално и темељно. Нема изговора за одлагање решења, односно коришћења слушних апарата. Захваљујући високој технологији, ови слушни апарати су веома поуздани. Они не само да појачавају звук, већ филтрирају звуке и издвајају говор од околне буке. Веома дискретни „помоћници“ опремљени су сензорима и вештачком интелигенцијом ко-

ја омогућавају разумевање говора у сваком окружењу, чист и јасан звук.

Ото-аудиолошки центар Zonex присутан је на нашем тржишту 25 година. У својим специјализованим центрима у Београду и Новом Саду врши дистрибуцију слушних апарата реномираног светског произвођача који у својој палети производа има одговарајуће решење за сваку особу којој је слух оштећен. Осим производа врхунске технологије, ови центри пружају стручне и свеобухватне услуге особама које користе слушне апарате, као и консултантске и услуге овлашћеног сервиса, затим додат-

ну опрему, батерије за слушне апарате и индивидуалне шкољке за слушне уређаје.

Своје производе и услуге Zonex пружа уз налог војног и цивилног осигурања.

Адресе ото-аудиолошких центара Zonex:

Београд, ул. Сазонова 18а, Врачар тел. 011 3443 081

Нови Београд, ул. Булевар Црвене армије 11в Насеље Белвил (зграда „Лала“) тел. 011 77 09 099

Нови Сад, ул. Булевар ослобођења 111 тел. 021 66 22 757

NAJBOLJE Rešenje za Vaš Sluh

- BESPLATNA provera sluha
- BESPLATNA proba slušnih aparata
- BESPLATNA nabavka aparata preko civilnog osiguranja
- BESPLATNA nabavka aparata preko vojnog osiguranja
- KUPOVINA na 12 mesečnih rata
- POPUST za gotovinsko PLAĆANJE
- ORIGINALNI američki proizvod vrhunskog KVALITETA

SLUŠNI APARATI

Београд, Сазонова 18а
Тел: 011/2435-924

Нови Београд, Булевар Црвене армије 11в
Тел: 011/77-09-099

Нови Сад, Булевар Ослобођења 111
Тел: 021/66-22-757

www.slusniaparatizonex.rs
info@slusniaparatizonex.rs

Интерно гласило
војних ветерана

ИЗДАВАЧ
Удружење војних пензионера Србије Београд,
Браће Југовића 19

ЗА ИЗДАВАЧА
Љубомир Драгањац

Насловна
страна:

Звонимир
Пешић

Година XXIII. Број 262 НОВЕМБАР 2025.

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
Звонимир Пешић

ЛИКОВНО-ГРАФИЧКИ УРЕДНИК
Милан Чуљић

СТАЛНИ САРАДНИЦИ
Мр Александар Симоновски, мр Милан
Шумоња, Будимир М. Попадић, Душан
Старчевић, Влада Ристић

ДОПИСНИЦИ

Предраг Добић (Сремска Митровица),
Будимир М. Попадић (Нови Сад),
мр Александар Симоновски (Крушевац),
Јован Симић (Краљево), Зоран Јашовић
(Ниш) и Трајче Митушев (Земун)
Јанко Мићић (Крагујевац)

ФОТОГРАФИЈЕ У БРОЈУ
Редакција, дописници и сарадници

УНОС ТЕКСТОВА
Редакција

Лист излази месечно.
Телефон-факс: 011/322-8076

ШТАМПА
Пан-пласт, Београд

Адреса, Београд, Браће Југовића 19

Ел. пошта: uvps.veteran@gmail.com
Сајт Удружења <http://www.uvps.rs/>

ЦИП –
Каталогизација у
публикацији
Народна
библиотека
Србије Војни
ветеран ИССН
1452-3809

Адвокатске услуге за КВП

БЕСПЛАТНИ САВЕТИ И ПОВОЉНИЈЕ ОСТАЛЕ УСЛУГЕ

На основу уговора о пословној сарад-
њи закљученог са УВПС, адвокати:

***Ивана Ц. ЈОВАНОВИЋ**, из Београ-
да, ул. Балканска бр. 18, локал 93 (ТЦ
„Иванијум“), тел. 011/2644384 и
064/1735395; Клијенте прима: утор-
ком: од 17.00-19.00 часова;

За потребе војних пензионера оба-
вљаће следеће правне послове: да-
ваће бесплатне правне савете и пружаће све остале адвокатске услуге уз накнаду по важећој адвокатској тари-
фи умањеној за 30 одсто (адвокат
Ивана Јовановић).

УСЛУГЕ ВЕЗАНЕ ЗА САХРАНУ ПРЕКО УДРУЖЕЊА

Уколико користите услуге у вези са-
хране преко Удружења војних пензионе-
ра Србије требало би да знате да услуге
могу користити чланови УВПС, чланови
њихових породица, као и сви остали вој-
ни осигуранци.

Преко Удружења могу се добити
комплетне услуге везане за сахрану:

- организација и заказивање терми-
на за сахрану или кремацију,
 - упис у матичну књигу умрлих,
 - спроводница за пренос покојника,
 - штампање посмртних плаката,
 - продаја погребне опреме,
 - превоз покојника,
 - организација војних почести,
 - помоћ око сређивања докумената
пре и после сахране ради регулисања
права чланова породице после смрти
војног осигураника,
 - Умањење укупних трошкова за
висину рефундације
 - бесплатан долазак у стан породице
преминулог ради договора.
- Све додатне информације могу се
добити у месним и општинским органи-
зацијама УВПС, или директно на тел.
064/1660-423 и 011/3181-812.

ЗАКАЗИВАЊЕ ПОЧАСТИ ЗА САХРАНЕ

У београдском гарнизону
заказивање почасне јединице ради
одавања почести преминулим
старешинама може се обавити
путем следећих телефона:
у радно време: 011/300-5200
у ванрадно време: 011/206-4569

ПЕНЗИОНЕРСКО ЋОШЕ

*Није све у зарадама. Доста
тога има и у миту.*

*Мала привреда нам је
закржљала од пића.
Углавном се састоји од
кафића!*

*Једва спајам крај с крајем, а
немам ни златне средине.*

*Када се ситна риба сложи,
морским псима је посао
олакшан.*

*Доста смо стезали
каишеве. Притегните
мало инфлацију.*

Душан Старчевић

TANJAdent

Стоматолошка ординација

„ТАЊА ДЕНТ“

Телефон: +381 63 214 800

Михаила Булгакова 50а, Београд

е-маил:
dr.tanjavukmirovic@yahoo.com

Пружа све врсте стоматолошких
услуга војним пензионерима и чла-
новима њихове породице, са 10%
попуста.

Такође се нуди и могућност одло-
женог плаћања на више рата.

Др Тања Вукмировић
специјалиста опште стоматологије
Прегледе можете заказати на:
063/214-800 / 061/252-8686
Радно време од 12 до 20 х

ДОПУНСКА УСЛУГА

Услуге погребног оркестра Београд
на сахрани, кремацији, испраћају,
помену.

<http://www.pogrebniorkestar.rs/>

Aleksandar +381643930694
+381638088919